LI. félévfolyam 6. szám 2015. október 21. web: http://nyuz.elte.hu

TétékásNyúz

A jövő már itt van
Infokommunikációs konferencia
8–9. oldal

Hasogat, lüktet, kínoz
A fejfájás és annak típusai
13. oldal

elte TTK HÖK

Start-Para Konferencia

Az Illyés Sándor Szakkollégium 2015. november 5-én szakmai napot rendez, melynek célja különböző előadások és műhelybeszélgetések keretében annak megvitatása, hogyan is kell a fiatal felnőtteknek pályájukon elindulni és megoldásokat keresni akár szakmai, akár magánéleti kérdésekben.
A felnőtté válás küszöbén számtalan olyan új kihívással kerül szembe az ember, amiről beszélni kell, legyen szó az első párkapcsolatról, a kibontakozó szexualitásról, vagy a pályaválasztásról. A rendezvény meghívott szakemberei többek között e témakörök pedagógiai és pszichológiai feldolgozására hívják az érdeklődőket.

Időpont: 2015. november 5. 10:00
Helyszín: ELTE PPK (1075 Budapest, Kazinczy utca 23–27.)
forrás: *http://www.elte.hu*

A kínai gyógyászatról

Az ezerarcú Kína előadássorozat következő alkalmán Váczy Balázs, a Harbini Hagyományos Kínai Orvosi Egyetem végzett tanára, a Semmelweis Orvostudományi Egyetem HKO képzésének előadója, a téma szakértője tart átfogó előadást a kínai orvoslás történetéről 2015. október 27-én. Napjainkban a gyógyszerközpontú orvoslás mellett egyre nagyobb érdeklődés mutatkozik a keleti gyógyítási alternatívákkal kapcsolatban. A több ezer éves, nagy hagyományokkal bíró kínai gyógyászat testet és lelket egyaránt precízen figyelő és feltáró holisztikus szemléletű módszerét már a nyugati orvoslás is elismeri és sok esetben kiegészítő eljárásként alkalmazza.

Időpont: 2015. október 27. 17:00
Helyszín: ELTE Konfuciusz Intézet (1088 Budapest, Múzeum krt. 4/F, 1/1-es terem)
forrás: *http://www.elte.hu*

Arenberg-díj

A Coimbra Csoport egyetemi hálózat közzétette az idei évre az Arenberg-díjra szóló pályázati felhívását volt Erasmus-hallgatók számára. A díj összege 5000 euró, amelyet a pályázatban nyertes hallgató egy összegben kap meg.
A pályázatra jelentkezhet bármely, az Eötvös Loránd Tudományegyetemen mesterszakon frissen végzett hallgató, azaz aki a benyújtási határidőt megelőző egy évben, 2014. november 30. és 2015. november 30. között szerezte diplomáját, valamint korábban cserehallgató volt Erasmus-ösztöndíjjal egy másik, a Coimbra Csoporthoz tartozó egyetemen.
2012-ben az Arenberg-pályázat nyertese **Tóth-Czifra Júlia** volt, aki irodalom- és kultúratudomány mesterszakon végzett az ELTE-n és Leidenben töltött egy szemesztert Erasmus ösztöndíjjal. Pályázatában kifejtette, hogyan segítette kinti tartózkodása kutatói munkájában és szakdolgozata megírásában.

Határidő: 2015. november 30. 24:00
Bővebben: *http://www.elte.hu*

Az ELTE a legjobb magyar egyetem a Best Global Universities listán

A US News & World Report amerikai oktatáskutató és -elemző kiadócég Best Global Universities rangsorának első helyen a Harvard áll, az első tíz egyetemből nyolc az USA-ban található, az európai intézmények közül két brit egyetem – Oxford, Cambridge – került be az top 10-be. A lista legjobb ötszáz egyeteme között egyetlen magyar intézményként szerepel az Eötvös Loránd Tudományegyetem.
A U.S. News 750-es rangsorát a Harvard vezeti, a második a Massachusetts Institute of Technology (MIT), a harmadik a Berkeley. A lista összeállításakor tizenkét indikátort vizsgáltak, elsősorban az intézmények tudományos elismertségét vették figyelembe, többek közt azt, hogy milyen helyezést értek el a Thomson Reuters akadémiai elismertségi listán, milyen kutatási eredményekkel és publikációkkal rendelkeznek, milyenek az idézettségi mutatók, illetve hány PhD-fokozatot szerzett hallgató tanult az adott egyetemen.
A magyar felsőoktatási intézmények közül az Eötvös Loránd Tudományegyetem érte el a legjobb helyezést, 465. helyen rangsorolták, Európában az előkelő 202. helyen áll. Az ELTE fizika szak idén a 205. helyet vívta ki a világ egyetemi fizikaoktatásában.
A listán idén először nem ötszáz, hanem hétszázötven intézményt mutatnak be: a Debreceni Egyetem az 585., a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem a 722., a Semmelweis Egyetem a 736., a Szegedi Tudományegyetem pedig a 745. helyen áll
forrás: *http://www.elte.hu*

E lapszámot szerkesztették:

Vezetőszerkesztő:
Saáry Ákos

Tördelőszerkesztő:
László Lívia

Olvasószerkesztők:
Boldizsár Célia

Ignácz Attila

E lapszámba cikket írtak*:

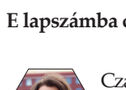

Czauner Borbála

Fetter Dávid

Németh László

Papp Luca

Resch Borbála

Schimek Éva

Székely Gellért

Tóth Teodóra

*Fényképpel csak állandó szerkesztőink jelennek meg. Csatlakozz hozzánk!

Tartalomjegyzék

HÖK 4–6
(Kari Tanács beszámoló; Küldöttgyűlési beszámoló; Bemutatkozik a mentorkoordinátor)
Sport 7
(Helyzetjelentés)
Tudósítás 8–9
(A jövő már itt van)
Faliújság 10–11
Tudósítás 12
(A fény éve – az évszázadok fénye)
TTT 13–15
(A fejfájás és annak típusai; Ismerős ismeretlen)
Helyvektor 16
(Habos Gofri)
Kritika 16
(Dragomán György: Máglya)
Cooltér 17
(Programajánló)
Négyeshatos 17
(Ramses és az orrvérzés)
Belszíni fejtés 18
Mozizóna 19
(Hotel Transylvania 2)
Sorozatlövő 19
(Danger 5)

Kelemen kabát nélkül

Múlt pénteken megrendezésre került a *Gólyahajó*, amely a hatodik volt ezen a néven (leszámítva a hatost az elején, persze). A korábbiakhoz képest sikeresen indult a rendezvény, hiszen a hajó teljesen megtelt, minden kiadható jegy elfogyott, a helyszínen már nem is lehetett kapni.

Persze aztán lehet, hogy a híreket hallva a hoppon maradt delikvensek ezt ugyanannyira sajnálják utólag, mint azok, akik a Titanic első és utolsó útjára váltottak jegyet (vagy csak szerettek volna váltani), de lemaradtak róla.

Megtörtént ugyanis minden szervező rémálma: káosz a ruhatárban. Már a beengedésnél látszott, hogy baj lesz abból, hogy az embereknek fél órát kell sorban állniuk ahhoz, hogy letehessék a kabátjukat. Ez persze csak kisebb kellemetlenséget okozott (mondom én, aki nem voltam érintett az ügyben), hiszen mindenki ide jött, türelmesen kivárta a sorát, mert utána úgyis önfeledten szórakozhatott a hajón.

Az igazi problémák akkor kezdődtek, amikor az emberek fáradtan és spiccesen odaálltak öt-hat órával később az asztalokhoz, hogy szeretnék visszakapni a kabátjukat. Először csak ketten, majd tízen, végül százan, és persze ilyenkor már senki sem türelmes. És ennek tetejében azt látják, hogy a szervezők nincsenek a helyzet magaslatán, és nem találják a beadott cuccokat.

Persze mindenki megpróbálja a saját kezébe venni az irányítást, és ilyenkor jönnek az önjelölt ruhatárosok, hogy *„én majd megtalálom a sajátomat, aztán mindenki mehet a dolgára”*. A probléma csak az, hogy ezzel pont a ruhatár lényege veszik el: az emberek azért adnak ki pénzt érte, hogy a szervezők a többiekétől elzárva, hozzáférhetetlenül tárolják kabátjukat. Ha egyszerre rászabadítunk mindenkit, és szabad a rablás, az hosszú távon senkinek sem jó (leszámítva talán azt a két-három embert, akik még az elején megléptek a kabátjukkal, de ne legyünk ennyire önzők).

Sajnos pénteken nem kicsit volt nagyobb a fejetlenség az ideálisnál, és emiatt több kabát is a kiürült ruhatárban maradt a végére. Biztos vagyok benne, hogy ez a tapasztalat a szervezőknek is komoly tanulsággal szolgált, azok pedig, akik bármilyen hiányt észlelnek saját tulajdonukban, esetleg olyasmivel mentek haza, ami nem hozzájuk tartozna, látogassanak el a Hallgatói Alapítvány irodájába (Pázmány Péter sétány 1/C, 00.734).

Saáry Ákos
főszerkesztő
foszerkeszto@ttkhok.elte.hu

Csatlakozz a szerkesztőséghez cikkíróként, olvasó- vagy tördelőszerkesztőként, grafikusként! (Semmilyen előképzettség nem szükséges.) Jelentkezz a e-mailben vagy keress meg fogadóóránkon, hogy megbeszélhessük a részleteket!

TétékásNyúz LI. félévfolyam, VI. szám.
Kiadja az ELTE TTK HÖK. **Felelős kiadó:** Hoksza Zsolt, a TTK HÖK elnöke. **Főszerkesztő:** Saáry Ákos.
Vezetőszerkesztő: Saáry Ákos. **Tördelőszerkesztő:** László Lívia. **Olvasószerkesztők:** Boldizsár Célia, Ignácz Attila.
Rovatvezetők: Czauner Borbála (Más szemmel), Ferenc Kata (Tudósítás), Fetter Dávid (Belszíni fejtés), Resch Bori (Sorozatlövő), Schimek Éva (TTT), Székely Gellért (Sport), Tóth Teodóra (Kritika).
Címlap: Shutterstock.com. **Hátlap**: Saáry Ákos, a fényképeket készítette: Vörös Tamás.
Honlap: http://nyuz.elte.hu. **ISSUU:** http://www.issuu.com/tetekas_nyuz. **Facebook:** http://www.facebook.com/tetekasnyuz.
Telefon: 372-2654, lapzárta után 30/806-3000. **Fax:** 372-2654. **Lapzárta:** péntek 13:00.
Kizárólag online formában jelent meg.
A Nyúz a Magyar Egyetemi és Főiskolai Sajtó Egyesület tagja.
A főszerkesztő elérhetőségei: foszerkeszto@ttkhok.elte.hu; személyesen fogadóidőben (kedd 12:15–13:45), Déli Hali (00.732).

Megépülhet a B épület

Beszámoló az ELTE TTK Kari Tanácsának október 21-i üléséről

Október 21-én a Kari Tanács hat napirendi pontos ülésén megalapításra került az ELTE TTK szakmódszertanos katedrája, megváltozott a vegyész MSc felvételije, valamint az Alumni szabályzat.

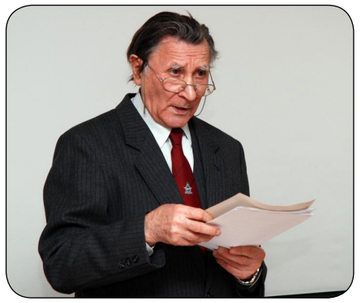

A Kari Tanácsba új hallgatók kerültek delegálásra, **Balogh Dániel** (Kémia MSc) és **Bohár Balázs** (Biológia BSc). Ügyrendi bizottságba került Balogh Dániel. Ezt követően egyhangúlag támogattuk **Machon Attila** adjunktusi kinevezését a Környezettudományi Centrumból.

Harmadik napirendi pontban a testület a tanárképzésben tevékenykedő természettudós oktatóink életpályáját segítő szakmódszertanos katedra kérdésével foglalkozott. A megalapított katedra – ha névhasználati problémák nem merülnek fel – a Mikola Sándor nevet fogja viselni. A katedra azt a célt hivatott szolgálni, hogy a szakmódszertant tanító oktatók, akik tudományos tevékenysége nagyobbrészt az utánpótlásképzés megalapozásából, mintsem tudományos publikációk írásából áll, ne kerüljenek hátrányba többet kutató kollégáikkal szemben. Ez csupán első eleme annak a tervezett intézkedéssorozatnak, amivel a tanárképzésért ténykedő oktatóknak kíván az egyetem perspektivikusabb életpályát kínálni.

A vegyész mesterképzésre történő felvételi úgy módosult, hogy ezentúl amennyiben a hallgató számára ez előnyösebb, akkor a felvételi vizsgán szerezhető pontok (maximálisan 45 pont) megduplázhatók, és ezzel kiválthatók a hozott pontok.

A tudománykommunikáció mesterképzés tantervében az erős előfeltételeket gyengítették. Valamint a földrajz BSc tantervi hálójában a kőzettan első félévből harmadik félévbe került át (a földrajzosok nagy örömére).

Ötödik napirendi pontban az Alumni szabályzat módosítására került sor. A szenátusi előterjesztés azzal a megjegyzéssel került támogatásra, hogy az Alumni célját és működését sürgősen újra kell gondolni, annak érdekében, hogy ez a rendszer valóban releváns információkkal lássa el az öregdiákokat, és tényleges hasznot hajtson az egyetemnek.

És végül a bejelentésekről. Elhangzott, hogy a MAB határozata értelmében az Egyetem intézményi akkreditációja 2020. december 31-ig hatályos. **Dr. Kubovics Imre** a TTK korábbi dékánja november 5-én a két épület között emlékfát ültet 90. születésnapján. Valamint újból felmerült a B épület megépítésének gondolata. Ti mit gondoltok erről?

Lukács Károly
Kari Tanács hallgatói tag
ELTE TTK HÖK

Éjszakázás az Északi tömbben

Küldöttgyűlési beszámoló

2015. október 13-án megint összegyűltek a képviselők a Lágymányosi Campus Északi tömbjében, hogy ismét döntéseket hozzanak a hallgatók érdekképviseletét érintő kérdésekben. A bejelentések és a beszámolók napirendi pontokat követően a tisztségviselői pályázatokat bíráltuk el.

Bejelentések

Az első napirendi pont a bejelentések voltak. Szóba került többek között, hogy a Szenátus megválasztotta a Kémia Intézet tanárát, **Dr. Szalay Péter**t tudományos rektorhelyettesnek, az Egyetemi Hallgatói Önkormányzat (EHÖK) Alapszabálya módosult, valamint fellebbezés történt a Választmány döntése ellen. Az egyetemisták adománygyűjtése a migránsok számára továbbra is zajlik, polifomokat, takarókat, hálózsákokat lehet felajánlani, de várják a lelkes önkénteseket is. A legfontosabb bejelentés a gólyabál ügye volt. A gólyatáborok jelentősen megterhelték az Önkormányzat költségvetését, így a Gólyabálok helyzete kérdésessé vált. Az egyetemvezetés erre azt ajánlotta fel, hogy az összes gólyabál szervezésére egy céget kér fel, amely a szervezési költségeket a büfé és a jegyárak bevételéből fedezi, a HÖK-ök csak a helyszínért fizetnének. A TTK HÖK kiharcolta, hogy a mi gólyabálunk ne ezzel a konstrukcióval kerüljön szervezésre, ugyanis nem láttuk biztosítottnak a hallgatóbarát jegy- és büféárakat, ezért a BGGyK–TTK gólyabált az ELTE TTK Hallgatói Alapítvány fogja szervezni. Még nincs konkrét időpont és a szerződések sincsenek megkötve, de remélhetőleg még szünet előtt minden tisztázódni fog. Egyéb bejelentés volt, hogy az év végén nem indul többet az Önkormányzat gazdasági elnökhelyettesi posztért **Horváth Tamás**, ezért keresi az utódját. Akit érdekelnek a pénzügyek egy kicsit és szeretne ezzel foglalkozni, azt Tamás szívesen felkészítené a következő hónapokban.

Beszámolók

Ebben a napirendi pontban a küldöttgyűlés előtt számolnak be a tisztségviselők az elmúlt egy hónapban végzett munkájukról. Mindenki időben küldte ki a beszámolóját. Ebből a napirendi pontból egy lényeges elemet emelnék ki: az ellenőrző bizottság beszámolóját. Az történt ugyanis, hogy az előző Küldöttgyűlésen visszahívták a rendezvényszervező biztost, **Nagy Gergely**t és az ellenőrző bizottság egyik tagját, **Vígh Bencé**t. A TTK HÖK Alapszabályában azonban két egymásnak ellentmondó rendelkezés van erről: egyfelől tisztségviselőt csak 50% +1 fő egybehangzó szavazatával lehet visszahívni, míg máshol minimum kétharmados többség szerepel. **Őri Bálint**, az ellenőrző bizottság elnöke az erősebb szabályra hivatkozva érvénytelenítette a szavazások eredményét, mivel visszahívásukat ugyan a képviselők több mint fele támogatta egy hónapja, de a kétharmadot nem érték el egyik esetben sem, így a két tisztségviselő újra tisztségbe került. Később az ülésen ismét visszahívási indítványt fogalmaztak meg velük szemben, így a szavazást újra megismételtük, de a visszahívás most sem volt sikeres. Az EB döntése a Fellebbviteli Testület elé kerül, mert többen nem értenek egyet azzal az állásponttal, hogy jelen esetben az erősebb rendelkezésnek a kétharmados támogatottság minősül. A többi tisztségviselő beszámolóját elfogadta a Küldöttgyűlés.

Tisztségviselői pályázatok

Elsőként a kollégiumi biztos-jelöltet hallgatták meg a képviselők. **Járó Kristóf** meggyőzte alkalmasságáról a szavazati jogú tagokat, így megválasztásra került. Ezután az ülés talán legfontosabb tisztségének a betöltése következett: a mentorkoordinátoré. A három jelölt, **Égerházi Bálint**, **Borbély Eliza** és **Vida Nikolett** hosszú perceken keresztül állt a kérdések keresztüzében. Mindegyik jelöltet arról faggatták a képviselők, hogy milyen rendszerben képzeli el a mentorképzést, hogyan történne a mentorok kiválogatása és milyen feladatokat szán a mentorfelelősöknek. Az első körben a szavazás eredménytelen volt, mert egyik jelölt sem kapta meg a szavazatok kétharmadát. A második körben újabb kérdéseket követően új szavazás indult, ám eredménnyel ez sem szolgált. A harmadik körben csak Bálint és Nikolett indult, mert Eliza visszalépett a jelöltségtől. Ekkor már egyszerű többség is elég volt a megválasztáshoz, de végül erre nem volt szükség: Égerházi Bálint egyértelmű fölénnyel hozta a kört, bár a hozzáértők egybehangzó véleménye szerint mindhárom jelölt teljesen alkalmas lett volna a pozíció betöltésére. Ezután két tudományos biztosi pályázat tárgyalása következett. Itt két földrajz szakos hallgató indult: **Győrödi Lajos Péter** és **Danicska Marietta Éva**. Itt mindkét pályázatot elutasította a Küldöttgyűlés, mert a képviselők felkészületlennek tartották a jelölteket. Mivel az ismételt (sikertelen) visszahívást követően Vígh Bence lemondott az EB-tagságról, így tárgyaltuk **Szabó Áron** pályázatát, és meg is választottuk a helyére.

Delegáltságok

Az ülés végéhez közeledve a Kari Tanács delegáltságait tárgyaltuk elsőként. **Balogh Dániel** és **Török Mátyás** vállalta a jelölést, a Küldöttgyűlés előbbinek szavazott bizalmat. Szintén ő került a KT Ügyrendi Bizottságába is. A Fizika Intézeti Tanácsba (IT) **Vanó Lillá**t választotta a Küldöttgyűlés.

Az utolsó napirendi pontot (Alapszabály) a késői időpont miatt a következő ülésen fogjuk tárgyalni.

Németh László
az ELTE TTK HÖK képviselője
Őri Bálint
az ellenőrző bizottság elnöke
Saáry Ákos
a *Tétékás Nyúz* főszerkesztője

Te kellesz a mentorrendszernek!

Bemutatkozik a mentorkoordinátor

Szívesen kipróbálnád magad szakos mentorként? Része lennél egy kedves, bulis társaságnak? Szeretnél aktívabb tagja lenni a szakterületednek és a TTK-nak, de nem tudod, hogy indulj neki? Ha bármelyik kérdésre igen a válasz, jelentkezz a következő félévben induló mentorképzésre, nem fogod megbánni!

Üdv! Égerházi Bálint vagyok, másodéves földtudomány szakos hallgató és mentor, újonnan megválasztott mentorkoordinátor. Az én feladatom a kari mentorrendszer alakítása, irányítása, valamint az én felelősségem, hogy jövő évtől, az egyetemre érkező elsőévesek megfelelő beilleszkedési alapot kapjanak. Biztosan te is részesültél mentorálásban egyetemre kerülésedkor, és remélem megerősítesz, hogy nagy segítséget jelentett a beilleszkedésben, a Neptun és egyéb felületek kezelésének elsajátításában, az egyetemi bürokrácia áttörésében, a tanulmányaid megkezdésében és nem utolsó sorban egy új ismeretségi kör kialakításában. Azt állítom, hogy ennek a folyamatnak az a következő lépcsőfoka, hogy te magad is mentornak jelentkezz! Ehhez egy kicsit részletesebben bemutatom a mentorságot és a mentorképzést a továbbiakban.

Miért legyek mentor? Mivel jelenleg mentor is vagyok, tapasztalatból írom az alábbiakat. Szerintem a kellő motiváció benned is ott van: úgy gondolod jó mentoraid voltak és te is tudnád ilyen jól csinálni, vagy úgy gondolod nem részesültél kellő mentorálásban, de egy csapat elsőévesnek bármikor szívből tudnál segíteni az egyetemi ügyekkel kapcsolatban. Netán szeretnél új emberekkel megismerkedni, új kapcsolatokat kialakítani. A mentorképzés alatt olyan egyetemi léthez szükséges tudnivalókat sajátíthatsz el, amiknek te magad is hasznát veszed további tanulmányaid folyamán. Rendkívül emlékezetes képzési programokon vehetsz részt, mint a mentorkirándulás, mentorhétvége és a mentortábor. Ezek folyamán, egy jól összeszokott, összetartó szakos baráti csapat kovácsolódik, valamint egyedi lehetőséged nyílik, hogy a többi TTK-s szakterület hallgatóival is megismerkedj. A gólyatábor folyamán pedig ez a baráti csapat kibővül a saját „gólyáiddal”. Sorolhatnám még a mentorléttel járó hasznos és élvezetes dolgokat, de az a legegyszerűbb, ha magad tapasztalod meg jövő félévtől ezt a kiváltságot.

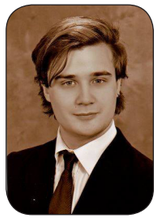

Oké, de mit csinál egy mentor? A mentorképzés egy cirka 3 hónapos, februárban induló felkészítés, amely során megismerkedsz az egyetem tanulmányi infrastruktúrájával, ösztöndíj lehetőségeivel, a Hallgatói Önkormányzat működésével, kollégiumokkal, rendszeresen megrendezett bulikkal és egyéb rendezvényekkel, sportlehetőségekkel. A képzés elején – a felkészítést követően – lesz egy írásbeli teszt, ahol ezekkel kapcsolatos kérdésekre kell válaszolnod, majd szakterületenként egy szóbeli „vizsga” is, ahol pedig a rátermettségedet mérjük fel. Ha sikeresen teljesíted ezeket az elvárásokat, ezzel a tudással felvértezve igazgathatod majd el első félévben a gólyákat, jövő szeptembertől. Tavasszal és a nyár folyamán részt vehetsz még 1-2 csapatépítő programon, mint pl. a már említett mentortábor, ahol nagy mulatozások közepette megtanulhatod a csapatépítés csínját-bínját, hogy a gólyatáborban az egymást először látó elsőévesekből egy összetartó, bulis csapatot kovácsolj majd.

Fú! Teszt meg szóbeli vizsga? Félnem kell? Dehogyis! Csupán azt mérjük fel, hogy képes vagy-e a gólyák problémáin segíteni, kérdéseikre jól válaszolni, valamint, hogy tudod-e mikor mi a teendő. Aki rendesen részt vesz a képzésben, annak nincs félnivalója.

És akkor te tulajdonképpen mit is csinálsz? Mint mentorkoordinátor, én vagyok az összekötő kapocs a szakterületek között, és a mentorrendszer irányítója, a HÖK kinevezett felelőseként. Legfontosabb feladataim: megfelelő képzés lebonyolítása, kompetens mentorok képzése, mentorprogramok megszervezése és igényes kivitelezése. Szeretném, ha a mentorrendszer továbbra is minőségi képzést biztosítana, közvetlen kapcsolatépítési lehetőséget teremtene, és hallgatói érdeket képviselne, ezekkel öregbítve a kar és az egyetem hírnevét. Az elkövetkezendő hónapokban ezen fogok dolgozni. Továbbá, a mentorrendszerrel én is szeretnék hozzájárulni az egyetemi közélet minél jobbá tételéhez, és hogy a TTK-s gólyatáborok továbbra is felejthetetlen élményt nyújtsanak.

Biztos nem megy ez a tanulás rovására? Abszolút nem, sőt: lehet, olyan szaktársaddal ismerkedsz meg, aki tud segíteni valamelyik tárgyaddal. De a mentorság egyébként sem vesz el sokat a szabadidődből, hisz haszontalanabb dolgokkal is el lehet tölteni az időt tanulás helyett, mint az aktív közéleti tagság. És azt sem győzöm hangsúlyozni, hogy csak olyan dolgokat tanulsz a képzés folyamán, amit saját magad is hasznosíthatsz tanulmányaid mellett (ösztöndíjak, vizsgarendszer, jogok és kötelességek, kollégiumi ügyek, kommunikációs készség fejlesztése stb.). A mentorrendszerbe fektetett idő nem elvesztegetett idő! Szóval, ha csak ez a kétely gyötör, ne tartson vissza tovább a jelentkezéstől!

Rendben, de… Ne hezitálj, jelentkezz, és szólj a szaktársaknak is! Várhatóan a téli vizsgaidőszak végén indul a jelentkezés, remélem, hogy találkozunk. Ha további kérdéseid támadtak, vagy szeretnél mentor lenni, de valami miatt még nem vagy biztos a dolgodban, keress bátran facebookon, személyesen vagy e-mailben. Igyekszem válaszolni minden kérdésre. Az erő legyen veled!

Égerházi Bálint
mentorkoordinátor
mentorkord@ttkhok.elte.hu

Helyzetjelentés

Tudósok a kockák ellen

Kedves Olvasó! Lehetséges, hogy a Facebookon már találkoztál ezzel a „szókapcsolattal”, esetleg barátod, ismerősöd, évfolyamtársad mondta, vagy hozta szóba a füled hallatára. Most mindenesetre megpróbáljuk ecsetelni, hogy miről is van szó.

Létezik a Gold Biliárd nevű helyen egy olyan esemény, hogy *KEKSZ*, azaz *Keddi Egyetemes Kikakpcsoló Szakkör*, melynek keretén belül a pultnál leadott diákigazolványod ellenében (s mivel kiválóan tudod az illemet, egy kicsi, akciós üdítő – 150 Ft – elfogyasztása után) már igénybe is veheted a helyen lévő biliárdasztalok, csocsók, dartsgépek valamelyikét, vagy bekapcsolódhatsz egy jó póker játszmába. Mindezt este hattól zárásig – legalább 6 óra játék! Természetesen ugyanez működik szerdán is – érthető okokból ennek rövidítését nem publikáljuk.

A *Tudósok vs Kockák* pedig ezt hivatott egy komolyabb összecsapás szintjére emelni, azaz a két kar közötti bajnoksággá avanzsálni. Ki a jobb? A TTK, vagy az IK?

A programról

Este hatkor indul az első pókerkör (legyen póker A), illetve a biliárd. Hétkor a csocsó. Fél nyolckor a második pókerkör (póker B), s végül, de nem utolsó sorban nyolckor a darts. Mindezek után kilenckor tartják A Nagydöntőt, ahol végül kiderül, ki a jobb. A nagydöntőbe bekerül a biliárd első két helyezettje, a darts első két helyezettje, a győztes pár a csocsóból, valamint a póker A két asztalának és a póker B két asztalának a győztese. A nagydöntő egy tíz fő által játszott pókerjátszma.

Természetesen miután lementek az egyes bajnokságok (valamint közben is, ha van szabad pálya), lehet játszani a különböző számokban, valamint lesznek különböző társasjátékok és végezetül szurkolni is ér.

Szabályok

A verseny alatt a póker nemzetközi szabályai lesznek érvényesek, a csocsóban házi szabályzat lesz – tekintetbe véve a felszerelést, illetve 16 csapat nevezése alatt 10 gólig megy egy mérkőzés, a felett 5-ig. Dartsban 32 főnél több jelentkező esetén egynél több személlyel fog küzdeni minden induló egy játszmában, amelyben 301 pontot kell ledobni. Biliárdban a nyolcas játék szabályai lesznek érvényesek és dupla kárót fogtok játszani (azaz ha egy játszmát elvesztettél, még nem esel ki, mert lesz ún. „vesztes” ág is, ahonnan szintén fel lehet jutni).

Részvétel

Először is sajnálattal közöljük, de időhiány miatt nem tudtok mind a négy sportágban elindulni (kivéve, ha bejuttok a nagydöntőbe!). Viszont az alábbiak szerint akár 3 sportágban is indulhattok. Tehát:

- póker A + csocsó + darts
- biliárd + póker B
- biliárd + csocsó + darts
- biliárd + csocsó
- biliárd + darts
- csocsó + darts
- biliárd
- póker A
- csocsó
- póker B
- darts

Biliárdban 32 fő jelentkezését tudjuk elfogadni, csocsóban 32 csapat (min. és max. 2 fős) nevezését, dartsban 128 fő jelentkezését, pókerben pedig mind az A körben, mind a B körben 20 ember (két asztal, egy asztal 10 fő) jelentkezését tudjuk elfogadni.

Tudnivalók a nevezésről

Nevezni a *sport@ikhok.elte.hu* címen az IK-sok, a *sportbiz@ttkhok.elte.hu* címen pedig a TTK-sok tudnak. Kérjük, írjátok meg, hogy melyik sportágakban szeretnétek részt venni, a részvétel pont alatt közöltek alapján; csocsóban lehet kitalálni csapatnevet is, úgy azzal kerültök fel az eredményt jelző táblázatba. Csak az előzetesen leadott jelentkezéseket tudjuk elfogadni, viszont már LEHET jelentkezni.

Székely Gellért
sportbiztos
sportbiz@gmail.com

Kosárlabda

Újra az elitben: **Balogh Judit** együttese négy napon belül két mérkőzéssel, Cegléden és Sopronban kezdte meg elsőosztályú szereplését. Ugyan a papírformát egyik mérkőzésen sem tudta felborítani, ám a hűség városában már negyedet is sikerült nyernie a címvédő ellen.

A szakosztályi honlap ceglédi tudósításából kiderül, hogy a nyitányon egyik legponterősebb játékosunk, **Süle Krisztina** távollétében **Pusztai Sára** vitte a vállán a mieinket: egymaga 24 egységet szerzett a 49 dobott pontunkból. A ceglédiek már a találkozó első tíz percében több mint 10 pontos előnyre tettek szert, amelyet a második negyedben megőriztek. A nagyszünet utáni felvonás számunkra kedvezőtlen forgatókönyvet hozott: a hazaiak zsinóron termelték a pontjaikat, miközben csapatunk mindösszesen 5-ig jutott. A záró negyedben Balogh Judit bevetette a fiatalokat, gondolván hadd szokják a felnőtt élvonal keménységét, ritmusát. Ez a sorunk mindvégig kiegyenlített játékra késztette a ceglédi cseréket, állandósult a felek közti 30 pontos különbség, így a meccs összképét elnézve megérdemelt rajt-cél győzelmet arattak a hazaiak.

Botár László soproni beszámolója alapján kifejezetten bátran, ügyesen és jól játszottak lányaink Sopronban: a 8. perc elején még 15-15 volt az állás, de a nemzetközi rutinnal is felvértezett ellenféllel szemben koncentrált játékkal egyelőre ennyit bírtak. Még a bemutatásnál a legnagyobb tapsot edzőnk, Balogh Judit kapta, aki a hűség városában sok szép, nagy siker – többek között egy Ronchettikupa győzelem – főszereplője volt. A mostani összecsapás a második és harmadik negyedben dőlt el: a hazaiak egész pályás letámadása, valamint a szédületes hatékonysággal, közel 65%-os mutatóval dobott hárompontosai miatt egyre csak húzott a felek közti különbség. Előrelépés ennek ellenére is felfedezhető: Pusztai Sáráék már az első félidőben annyi pontot dobtak, mint amit a ceglédi nyitány 38. percéig elértek. A záró játékrészre is jutott kellemes csalódás: BEAC-os színekben bemutatkozott a liga legfiatalabb játékosa, a mindösszesen 15 éves **Zana Klaudia**, aki rögvest élt is a lehetőséggel és társaival együtt meg is nyerték ezt a periódust a hazai cseresorral szemben. Csütörtökön újabb nehéz feladat és reményeink szerint még nagyobb részsiker vár Balogh Judit vezette csapatunkra Miskolcon.

A jövő már itt van

Infokommunikációs konferencia a Hungexpón

Az ITU Telecom Word egy olyan globális rendezvény, ahol az információs és kommunikációs technológiák fejlesztői, kormányzati szereplők, szabályozó hatóságok, vezető iparági szereplők találkoznak a legújabb trendek bemutatása, iparági és kormányzati kapcsolatok kialakítása, illetve elmélyítése érdekében.

A Nemzetközi Távközlési Egyesület (International Telecommunication Union, ITU) az ENSZ legfontosabb infokommunikációs területen működő, globális intézménye. Feladata a nemzetközi távközlési együttműködés segítése. Az eredetileg Nemzetközi Távíró Egyesület (International Telegraph Union) néven 1865-ben Párizsban alapított szervezethez Magyarország 1866 január elsején csatlakozott. A genfi székhelyű szervezetnek, 193 tagállamában jelenleg közel 700 ágazati és társult tagja van. A 2014-es Telecom World konferenciának Doha adott otthont. Magyarország számára a konferencia rendezési jogát 2014. december 9-én ceremoniális keretek között adta át a korábbi rendező ország, Katar.

A budapesti kiállítás kicsit kisebb volt, mint amit vártam, de így is elegendő látnivalót nyújtott arra a két napra, amíg ott tartózkodtam. Számomra az egyik legérdekesebb tapasztalat az volt, hogy az innovatív gondolkodás fő képviselői a magyar cégek voltak. Ez alatt arra gondolok elsősorban, hogy tényleges újdonságokat mutattak be, nem pedig az országot reklámozták egy gyere-ide-nyaralni táblával. A többnapos rendezvény lehetőséget ad állam- és kormányfők találkozására, ENSZ szakmai szervezetek, szabályozó hatóságok és ipari vállalatok vezetőivel.

A külföldi standok közül a legjobban a Huawei-é tetszett – ott okosórák és egy snowboard szimulátor vonzotta be az érdeklődőket. A kínai cég okosóráiról annyit említenék meg, hogy a méretük még mindig igencsak nagy, ami a férfi vásárlókat nem zavarhatja, de egy nő kezén nem feltétlenül a legelegánsabb, továbbá az akkumulátora is egy napig bírja, bár arra kitérő választ kaptam, hogy akkor is huszonnégy óra-e az élettartama, ha egész álló nap nyomkodom. A nekem segítő fiúnak is problémája akadt az órájával, amikor be akarta üzemelni – az eszköz addig nem használható, amíg nincs leszinkronizálva egy androidos telefonnal. Viszont a virtuális sisakos snowboard szimulátor elég nagy ötlet volt, mivel hatalmas tömeget vonzott be a standhoz. Egyetlen dolgot nem találtam kielégítőnek, mégpedig azt, hogy a snowboardos háborítatlanul siklott keresztül a szembejövő házakon, mintha Slimer lenne a *Szellemírtókból*.

A Magyar Telecom & T-Systemsnél a közösségi közlekedés fejlesztésén dolgoznak, ők nyerték a BKK 2013-as BuBi tenderét, így volt is kint egy kerékpárjuk, amiről az a szóbeszéd járja, hogy nehéz vele tekerni, de ez egyáltalán nem igaz. Az egyik úr odaadta, hogy kipróbáljam, én persze kapva kaptam az alkalmon, majd elegánsan ellavíroztam a kosztümös nők és az öltönyös férfiak között. Szóval ne féljetek kipróbálni, a viszonylag vékony testalkatom ellenére sem okozott semmi gondot a biciklizés. Ráadásul az egyetem környékén is található BuBi állomás.

A T-Systemsnek még egy további rendszere is kint volt, amely a BKK Futárhoz hasonló szolgáltatásokat kínál. De mégis miben különbözik? Például abban, hogy a megálló táblái napelemmel vannak ellátva, de ez a cég arra is felkészült, hogy huzamosabb ideig is eshet az eső, és olyankor nyilván nem lehet a napenergiát hasznosítani – szóval tettek rá egy kis tekerőszerkezetet is, ami dinamóként funkcionál. Az volt a nagy újítás, hogy e-papírt használtak egy menetrendtáblánál, ezt az jellemzi, hogy csak akkor frissít, amikor energia éri (tekered – frissül, süt a nap – frissül), így jóval több energiát takarít meg.

Zöldutat kap?

Ezek után a Smart Cities pavilon felé vettem az utam, ahol az első állomásom az Evopro Group standja volt. Nekik volt az egyik leglátványosabb kiállítási tárgyuk, egy busz, ami ingyen utazás feliratos matricákkal van teleragasztva. Ez a jármű az eBus, a magyar járműfejlesztés zöldpéldája. Hogy mitől más ez, mint az eddig megszokottak? Attól, hogy ez a busz 20%-kal kisebb össztömegű, és 40%-kal nagyobb utaskapacitással bír, ezt az utóbbit főleg az innovatív dizájnnal érik el. Például a mozgássérült hely nem a második ajtónál van, hanem a buszvezető mellett, a sofőr ülése pedig a kerék fölött, így is növelve az utaskapacitást, továbbá ennek a megoldásnak még az is az előnye, hogy a mozgássérült rámpa kinyitásához nem kell annyit sétálnia a buszsofőrnek, ezzel is növelve a hatékonyságot. A busz szerkezete moduláris, ez azt takarja, hogy a háromféle busz azonos modulkészletből épül fel – első rész a vezetőtérrel és a futóművel, középső, amiben az ajtók, ülések, ablakok vannak és a hátsó, amiben a hajtás és a hátsó futómű van. Így a midibusztól a csuklósig ugyanazt a technológiát lehet alkalmazni, ami nagymértékben csökkenti a gyártási költségeket.

Érdekes még, hogy hogyan lehet megoldani a jármű hajtását, de mivel rengetegféle megoldás van erre (elektromos, soros hibrid, CNG, dízel; a hidrogéncellás meghajtáson még dolgoznak), így nem kell különösebben aggódni emiatt. A busz egy feltöltéssel kb. 100 kilométert képes megtenni, a normál töltési idő 4 óra. Persze képes gyorstöltésre is (25-30 perc), ekkor viszont 10 ciklusonként egy regeneráló töltésre van szükség.

A kisebb össztömeg annak az eredménye, hogy a busz karosszériája egyetlen, önhordó műanyag elemből áll. Így sokkal strapabíróbb is, mivel nem rozsdásodik el. Összességében jobban megérik ezek a buszok hosszútávon, mivel számtalan tekintetben takarékoskodunk és csökkenthetjük a károsanyag-kibocsátást is. A végén még feltettem a kérdést, hogy az ingyenességet hirdető matricák miért vannak a buszon, hogy a cég szavatolja-e az utasoknak a díjmentes közlekedést? Sajnos nem, mert ez a busz az a prototípus, amit az ingyenes, háromhetes próbaközlekedésről szállítottak a kiállításra, és innen maradtak rajta a matricák.

Használjuk azt, amink van

A 21. század egyik legnagyobb problémája, hogy a növekvő energiaigényt hogy lehetne kielégíteni, miközben a nem megújuló energiaforrások folyamatosan fogynak. A Thermowatt erre nyújt alternatívát. A cég 2010 szeptemberében szabadalmaztatta a szennyvíz-hő energetikai hasznosítására vonatkozó technológiáját. A többi hőszivattyús megoldástól abban különbözik az övék, hogy a rendszerüket „csomagban" kínálják. Általában a szennyvízcsatorna mellett szokott lenni a hőszivattyú, ezzel nagyon behatárolja a lehetőségeket, mert a csatorna hossza és egyenessége meghatározza, hogy mennyi a maximum, amit ki lehet abból a szakaszból hozni. Ezzel szemben a Thermowatt egy olyan megoldást kínál, ami sokkal kényelmesebb, költséghatékonyabb, (ipari méretekben) és szabadabb.

Maga a rendszer úgy épül fel, hogy a szennyvíz egy részét egy vasbeton kamrába áramoltatják, ami a föld felett az épületen kívül, illetve az épület vagy a föld alatt is elhelyezhető. Ami fontos az az, hogy a kamra lehető legközelebb a gyűjtőcsatornához, de attól külön építve legyen.

Ezután a szennyvizet átáramoltatják egy szűrőállomáson, ami leválasztja a szilárd szennyeződéseket, és ezeket egy zárt rendszerben kiemeli. Majd ezeket a szilárd szennyeződéseket a rendszer visszatáplálja a főgyűjtőbe úgy, hogy a hőjében hasznosított viszszaáramló szennyvíz vízárama visszamossa azt a csatornahálózatba. Emiatt a szennyvíz szilárd részeit nem kell sem deponálni, sem elszállítani. Az állandó áramlás miatt pedig nincsen szaghatás. Azért fontos megszűrni a szennyvizet, hogy a további berendezéseket ne tömítse el.

A szűrlet nagyteljesítményű hőcserélőkbe jut. Ezeket úgy kell elképzelni, mintha hatalmas hordók lennének, melyeknek a primer oldalán a szűrt szennyvíz áramlik, a szekunder oldalán pedig a kezelt technológiai közeg – víz, glikolos víz, stb. A kinyert hőenergiát egy kompresszoros víz-víz hőszivattyú juttatja el a felhasználásra alkalmas közvetítő közegbe. A hőszivattyú gépház kialakítása a továbbiakban azonos egy normál gépház elemeivel. A rendszer előnye, hogy könnyen hozzáférhető és karbantartható, ami különösen fontos az üzemeltető számára.

A Thermowatt Kft. berendezését használja a Magyar Honvédség Egészségügyi Központja, a MOM Kulturális Központ, a Szegedi Tudományegyetem József Attila Tanulmányi és Információs Központ épülete, stb, ezzel a kommunális szennyvíz hőforrású hűtési-fűtési rendszerrel kiváltva a távfűtést. Mindemellett még fontos lenne megemlíteni, hogy a Honvédségnél található megoldás Európa legnagyobb ilyen típusú rendszere.

Információfüggőség

Sokszor hallhatjuk, hogy a nagyemberek olyan szavakkal dobálóznak, mint „internetfüggőség" és „rohanó társadalom", mindezt persze egy leheletnyi negatív mellékízzel. Természetesen érthető, hogy mire gondolnak, én mégse adnék igazat nekik. Szerintem, csak egy olyan társadalom van kialakulóban, amit nem elégít ki az, ami épp abban a pillanatban körülveszi, ennél többet szeretne – információt.

A Senso Media Zrt. pedig pont ennek a problémának a megoldásán dolgozik, szeretné az információéhséget csillapítani, mégpedig személyre szabottan. A legismertebb termékük a plázákban (Árkád, Hegyvidék Központ, …) találhatóak, az ipari LCD képernyővel Infopultok, ahol a vásárló megnézheti, hogy melyik bolt hol van, értesülhet az akciókról, stb. Az Infopult mégsem minden, van kültéri tornyuk is. Képzeld el, hogy elmész futni a Margitszigetre, majd ez a torony tart neked bemelegítést, méri az időd, a pulzusod, hány kalóriát égettél, hogy fejlődtél, és még számtalan dolgot.

A cég továbbá azon is dolgozik, hogy a reklámok ne legyenek zavaróak – ne támadjanak lel hanem olyat kínáljanak, ami tényleg érdekelhet. Az információs pultjaik, tábláik ipari kamerával vannak ellátva és felismerik az eléjük álló ember nemét és korát (a gép kormeghatározása sokkal jobb, mint egy emberé), hogy utána ennek megfelelően kínáljon terméket vagy szolgáltatást.

Az egyik sikertörténet a sokak számára ismerős Dupla Digitális Torony (DDT), melynek a képernyőjén egy hentes áll, és ha rámosolyog a vásárló, akkor bizonyos termékekhez

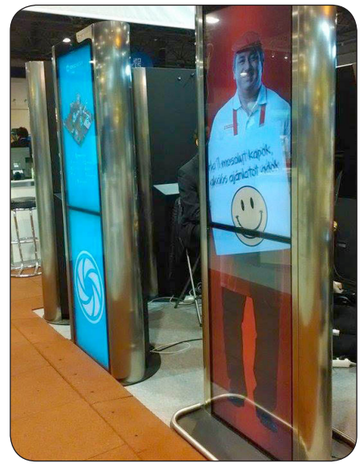

kedvezményt biztosít. Több szempontból is jó ötlet volt ez az akció – az ember akkor is endorfint termel, ha kényszerből mosolyog, továbbá nyilván kellemes érzés valamit olcsóbban megvenni, és ha van valamihez kedvezménye az embernek, akkor nagyobb eséllyel fogja betenni a kosarába, noha nem is így tervezte.

Az ITU mindent egybevéve jól össze volt rakva – a luxuskabinoktól a biotechnológián át minden megtalálható volt. Most már csak izgatottan várom, hogy mikor fognak ezek megvalósulni.

László Lívia
laszlo.livia@nyuz.elte.hu

Régi Nyúzok szabadon elvihetők!

Kedves olvasók! Egy évvel ezelőtt rendszeresen jelentek meg az alábbi hirdetések, és az, hogy mostanában nem kerültek bele az újságba, egyáltalán nem jelentik azt, hogy a lehetőség már nem él!

Miután főszerkesztő lettem, egyik első dolgom volt a *Tétékás Nyúz* papíros archívumának összerendezése, és a felesleges, régebbi számokból szeretnénk lehetőséget biztosítani mindenki számára, hogy esetleg begyűjtsön magának egyet emlékbe.

Ha magad is teszel el a *Nyúz*-okból, van egy szám ami érdekel, esetleg csak nosztalgiáznál és kíváncsi vagy, hogy nézett ki egy *Nyúz* 2-5-10 évvel ezelőtt, akkor ez egy remek lehetőség számodra, hogy beszerezz egy-egy példányt.

Amennyiben konkrét elképzelésed van, mely számra vadászol vagy csak random szeretnél egy-egy régebbi újsághoz hozzájutni, esetleg csak nézelődnél kicsit, keress bátran (e-mailben vagy a fogadóórámban), szívesen segítek a válogatásban.

Természetesen ha váratlanul betoppansz, lehet hogy akkor is tudnak segíteni az irodában tartózkodók! Kellemes nosztalgiázást! Azért ez mégis jobb, mint egy pdf-et görgetni, nem? :)

Saáry Ákos
a *Tétékás Nyúz* főszerkesztője

utóirat: A régebbi számokból még mindig hiányzik egy-két lapszám, így a nagylelkű felajánlásokat továbbra is szívesen fogadjuk :)

Küldj be te is Mondok egy...-et!

A Mondok egy... a *Tétékás Nyúz* méltatlanul hanyagolt rovata, amely az elmúlt félévfolyamok során kikopott az újságból. Ha a te oktatóidnak is vannak szellemes megjegyzései, jegyezd le őket, és küldd be nekünk a *foszerkeszto@ttkhok.elte.hu* e-mail címre, és bekerülhet az újságba!

Természetesen meghálláljuk a fáradozást: öt beküldött idézetért egy kis zacskó gumicukrot adunk ajándékba! Ezeket persze nem kell egyszerre beküldeni, mindent iktatunk, és ha számításaink szerint valaki elérte a limitet, azt e-mailben értesítjük, hogy átveheti a nyereményét! Várjuk leveleiteket, mosolyogjunk együtt az aranyköpéseken!

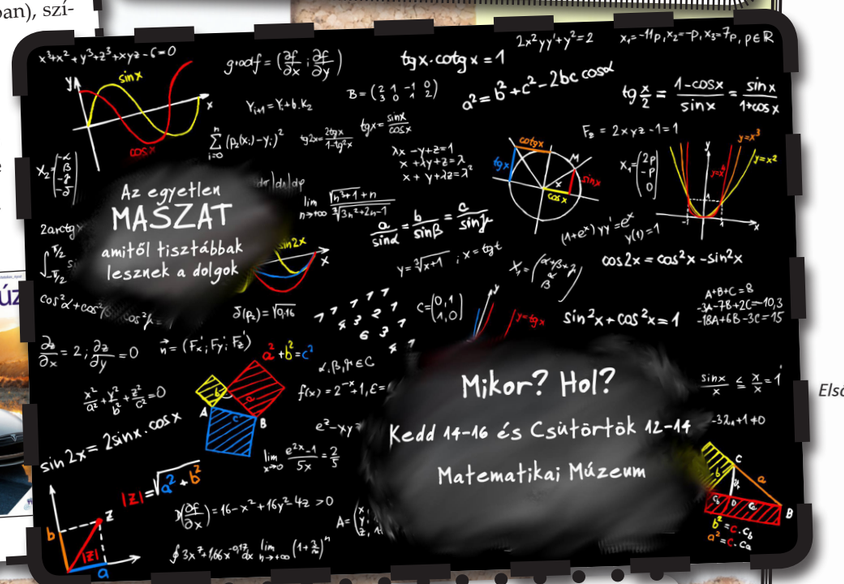

Csatlakozz a szerkesztőséghez!

Az egyetemi élet során elkerülhetetlen, hogy valamilyen szinten megtanuljuk kifejezni magunkat, tudjuk, hogyan kell kutatást végezni, anyagot gyűjteni egy beadandóhoz vagy akár a diplomamunkához. Nagyon fontos szempont az is, hogy megtanuld az aktuális témát megfelelően és közérthetően kifejteni, ugyanakkor röviden összefoglalni, ha kell, anélkül, hogy az írás csapongóvá, felületessé válna. Ha nincs még gyakorlatod ebben, csatlakozz hozzánk cikkíróként, ahol a téged érdeklő témáról írhatsz, ráadásul egy gyakorlott csapat segít abban, hogy legközelebb még jobb teljesítményt nyújthass.

Az egyetem folyosóin sétálva gyakran láthatsz a falakra kifeszített posztereket, amelyek különböző tudományos kutatásokat mutatnak be. Mondanom sem kell, hogy egy ilyen összeállítása a Word képességeit általában meghaladja. Ha érdekel egy komolyabb program kezelése, nálunk megtanulhatod, ráadásul teljesen ingyen. A későbbiekben is jól jöhet!

Ezenfelül természetesen szükségünk van olyan emberekre is, akik kiváló helyesírásukkal emelkednek ki a tömegből, illetve akik hajlamosak folyamatosan kijavítani barátaik elgépeléseit, helyesírási és nyelvtani hibáit. Ha magadra ismertél, jelentkezz nálunk olvasószerkesztőnek!

Természetesen, ha úgy érzed, mérhetetlen közölnivaló van benned, de nem szeretnél állandó jelleggel írni, szerkeszteni nálunk, csak egy-egy alkalommal, netán csak ötleted lenne, hogyan tehetnénk szórakoztatóbbá és/vagy hasznosabbá a lapot, ez az üzenet neked is szól!

Amennyiben felkeltettem az érdeklődésed, keress meg személyesen (fogadóóra: kedd 12:15–13:45, Déli Hali – D 00.732) vagy e-mailben (*foszerkeszto@ttkhok.elte.hu*), bármilyen kérdésre szívesen válaszolok.

Remélem, hamarosan találkozunk!

Saáry Ákos
a *Tétékás Nyúz* főszerkesztője

Az Anatómiai tanulmányi verseny kiírása
2015

Tematika:

- az Állatszervezettan I. és II. félévi előadásainak anyaga az emberi idegrendszer és az érzékszervek kivételével (Sass Miklós: *Fejlődéstan* (Eötvös Kiadó, Budapest, 1996); Sass Miklós: *A köztakaró* (Eötvös Kiadó, Budapest, 1995); Sass Miklós: *Az ivarszervek* (Eötvös Kiadó, Budapest, 1999); Zboray Géza: *A keringési szervek* (Eötvös Kiadó, Budapest, 2002); Kondics Lajos: *A kiválasztószervek* (Eötvös Kiadó, Budapest, 1998))
- az Állatszervezettan gyakorlatok anyagából a következő állatcsoportok általános leírása és a példaállatok részletes ismertetése.
  – A soksejtű állatok
  – A valódi szövetes állatok
  – A kétoldalian szimmetrikus állatok tagozata
  – Az ősszájúak altagozata
  – A laposférgek törzse / Az örvényférgek osztálya / A füles planária
  – A gyűrűsférgek törzse / A nyeregképzők osztálya / A földigiliszta
  – A puhatestűek törzse / A csigák osztálya / Az éticsiga
  – A vedlőállatok törzscsoportja
  – A fonálférgek törzse / A sertés orsógiliszta
  – Az ízeltlábúak törzse / A rovarok osztálya / Az óriáscsótány
  – Az újszájúak altagozata
  – A gerincesek törzse
  – A valódi csontoshalak / A ponty
  – A madarak osztálya / A házityúk
  – Az emlősök osztálya / A laboratóriumi patkány / A házi macska
  (Összehasonlító anatómiai praktikum I., 4. kiad., 2010; Összehasonlító anatómiai praktikum II., 4. kiad., 2012)
- az alapszövettan (Vígh-Kondics: *Összehasonlító szövettan* (Tankönyvkiadó, Budapest, 1984))

Első forduló (írásbeli):

- rövid, a szigorlati beugró kérdésekhez hasonló feladatok megoldása
- ábrafelismerés és ábra feliratozás

Azok a hallgatók, akik az első fordulóban 60% feletti eredményt érnek el, mentesülnek az állattani szigorlati beugró dolgozat állatszervezettani részének megírásától, 70% feletti eredménnyel pedig tovább lehet jutni a második fordulóra. Abban az esetben, ha a hallgató pontszáma nem éri el, de megközelíti a 60%-ot, lehetőséget biztosítunk arra, hogy a verseny 2. fordulójában a beugró mentességet (hasonló helyzetben lévő kollégáival) csapatot alkotva, kérdésekre szóban válaszolva/feladatokat megoldva szerezze meg.

Második forduló (szóbeli, nyilvános):

- 20 perces felkészülést követően 15 perces előadás tartása a fenti anyagból húzott témában;
- egy-egy átgondolást igénylő kérdés megválaszolása;
- villámkérdések.

Azok a hallgatók, akik 80% feletti eredményt érnek el a második fordulóban és egy megadott időpontig teljesítik az emberi idegrendszer és érzékszervek beszámolót, teljesítményüktől függően megajánlott **4 (jó)** vagy **5 (jeles)** **szigorlati részjegy**et kapnak állatszervezettanból. A legjobbakat külön is jutalmazzuk.

Részvételi feltétel: legalább elégséges kollokviumi jegy Állatszervezettan I.-ből

Időpont:

Első forduló: 2015. november 19., csütörtök (12. oktatási hét) 18:00, Déli Tömb – Kitaibel Pál terem (0-823)
(Az első forduló eredményéről minden résztvevő értesítést kap november 23., hétfőig.)

Második forduló: 2015. november 28., szombat (13. oktatási hét) 9:00, Déli Tömb – Biológiai intézeti tanácsterem (7-411)

Konzultációs lehetőség: 2015. október 7., 21. és november 4., szerda (6., 8., 10. oktatási hét) 18:00, Déli Tömb – Hajós György terem (1-820)

Jelentkezés: e-mailben Pálfia Zsolt tanár úrnál (palfia.zsolt@ttk.elte.hu)

Jelentkezési határidő: 2015. november 15., vasárnap, 24:00 óra

Szervezők: Csikós György, Molnár Kinga, Lőw Péter, Pálfia Zsolt, Zboray Géza

A fény éve

Az évszázadok fénye

Az UNESCO, felhívva a figyelmet arra, hogy milyen fontos szerepet játszik a fény az életünkben, 2015-öt a Fény Évének választotta. Ennek apropójából október 15-én az *Alkímia ma* előadássorozat keretén belül a fent látható címmel tartott előadást Riedel Miklós, a Fizikai Kémiai Tanszék nyugalmazott docense.

Azt hiszem, mindannyian tudjuk, hogy a fénynek mekkora szerepe van a mindennapokban. Részt vesz többek között a műanyagok lebontásában, a fotokémiai szmog kialakulásában, a D-vitamin szintézisében, olyan „apróságokról" nem is szólva, mint a fotoszintézis, vagy maga a látás.

Az emberiség mesterséges fényforrásokat már az ősidők óta, pontosabban a tűz megismerése óta használ. Az első ilyen a fáklya volt, majd ezt követték a mécsesek és a gyertyák. A fejlődés következő szakaszát jelentette a petróleumlámpa megjelenése. Ehhez elengedhetetlen volt a petrolkémia fejlődése, amely ekkora lehetővé tette, hogy ipari méretekben tudjanak kőolajszármazékokat, így petróleumot is előállítani. Ez az anyag jóval magasabb hőmérsékleten ég, mint a mécseseknél használt olaj, így nagyobb fényintenzitást eredményez. A XIX. században a vegyipar gyors fejlődésével szén, vagy fa száraz lepárlása során olyan jól éghető gázokat tudtak előállítani, amelyek megfelelőek voltak világítási célokra. Ekkor jelent meg a gázvilágítás, amelyet elsősorban közvilágításra használtak. Ebben a korban alapították a gázgyárakat, és innen ismerhetjük a lámpagyújtogatókat is.

A világítástechnika forradalmát a villanyvilágítás megjelenése jelentette, ezen belül is az izzólámpa, amely **Edisonon** kívül **Joseph Swan** nevéhez is kapcsolódik. Edison első izzólámpájában az izzószálat vákuumban, izzítással elszenesített bambuszrostok alkották. A szénszál azonban magas hőmérsékleten viszonylag gyorsan párolog, ezért a lámpa burája, rövid időn belül, az elpárolgott szén lecsapódása miatt elfeketedik, ugyanakkor a szénszál fokozatosan elvékonyodik és egy idő múlva elszakad. A fejlődés következő szakaszát jelentette a fém izzószál alkalmazása, amikor 1908-ban kidolgozták a volfrám-izzószálas vákuumlámpák gyártástechnológiáját. Itt fontos megemlítenünk kiváló magyar tudósok hozzájárulását, közöttük **Millner Tivadarét** és **Tury Pálét**, akik a dupla spirálozás technológiáját fejlesztették ki, illetve **Bródy Imrét**, akinek a nevéhez a kriptonégő kapcsolódik. Az izzólámpák hátránya a nagyon alacsony, 2%-os hatásfok, amely azt jelenti, hogy a felhasznált energia döntő része nem fény-, hanem hőenergia képében jelenik meg. Ezért a hagyományos izzókat az Európai Unió fokozatosan kivonja a forgalomból.

Időközben ugyanis megjelentek jobb hatásfokú fényforrások, például a halogénlámpák, amelyek esetében a burán belüli gáztérben valamilyen halogén elem található. A magas hőmérsékletre hevített izzószálból volfrám atomok lépnek ki, ezek a bura falának közelében 600 °C-on a halogéngőzökkel reakcióba lépnek, majd a keletkezett halogénvegyületek visszadiffundálnak a szál közelébe, ahol a magas hőmérsékleten elemeikre bomlanak, és a volfrám a szál magasabb hőmérsékletű pontjaira, tehát éppen a szál elvékonyodott részeire csapódnak le, így folyamatosan pótolják a szál párolgási veszteségeit, ezáltal lényegesen megnövelik annak élettartamát, és hatásfokát is.

1910-ben **George Claude** felfedezése során jelentek meg a neoncsövek, amelyekben gerjesztett gáz jelenti a fényforrást. Bár nevét az először töltésre használt neonról kapta, különböző színek eléréséhez más gázokat is alkalmaznak, és elsősorban reklámfeliratokhoz használják. Azonban higanygőz kisülése során olyan sok ultraibolya-sugárzás keletkezik, amelyet látható fénnyé alakítva világításra is lehet használni, ezek a fénycsövek. Háztartási felhasználásra pedig ennek „összehajtogatott" változatát, a kompakt fénycsövet alkalmazzák. Ennek élettartama 2-10000 óra, azonban UV-sugárzást bocsát ki és színvisszaadása is rossz.

Napjaink világításforradalmát a LED-ek hozták el. A LED (Light-Emitting Diode), vagyis világító dióda félvezető anyagból készült fényforrás, amelynek színe a félvezető anyag összetételétől, ötvözőitől függ.

OLED-nek (Organic Light-Emitting Diode), vagyis szerves fénykibocsátó diódának nevezzük az olyan LED-eket, ahol a fénykibocsátásért felelős réteg szerves félvezető vegyület, amely elektromos áram hatására világít. OLED-ekkel egyre több alkalmazási területen találkozhatunk: használjuk őket televíziókban, monitorokban, kis, hordozható eszközök (mobiltelefonok, PDA-k, karórák) kijelzőjeként is.

Az előadás után **Riedel Miklós** és **Hegedüs Kristóf** mutattak be látványos kísérleteket. Ezek során többek között spektroszkóp segítségével megnézhettük az egyes fényforrások színképét, elámultunk például a réz és a lítium lángfestésén, megismerkedtük fluoreszcens és termofluoreszcens anyagokkal, sőt azt is megtudtuk, hogy mitől világítanak a szentjánosbogarak.

Az *Alkímia ma* következő előadása november 11-én lesz, ekkor **Vesztergom Soma** vezet be minket a *Molekuláris elektronika* világába, addig pedig november 5-én az *Atomoktól a csillagokig* előadássorozat keretében **Rózsa Balázs** és **Katona Gergely** segítségével tudhatjuk meg, hogy hogyan működik az agy. A szervezők mindenkit szeretettel várnak!

Schimek Éva
schimek.eva@nyuz.elte.hu

Hasogat, lüktet, kínoz

A fejfájás és annak típusai

Kevesen vannak olyanok, akik még sosem éreztek fejükben lüktető, hasogató vagy éppen nyilalló fájdalmat. Vannak, akiknél csak néha jelentkezik, de az emberek 50%-a rendszeresen szenved emiatt. Nem minden fejfájás egyforma, emiatt nem minden esetben ugyanaz a gyógymód.

Sok fejfájásnak nyilvánvaló oka van: ilyen a túlzott alkoholfogyasztás, esetleg a kevés folyadékbevitel (bár az alkohol a szervezetben kiszáradást okoz, így tulajdonképpen a kettő ugyanaz). Ilyen esetekben egy fájdalomcsillapító gyógyszer vezet gyors megváltáshoz. De mi van akkor, ha fogalmunk sincs arról, hogy mi okozza a fájdalmat? Ha a fejgörcs olyan zavaró, hogy a beteg orvosi segítséget vesz igénybe, a szakemberek csak akkor tudnak segíteni, ha tudják a fejfájás típusát. A feltételezett diagnózist ilyenkor különböző vizsgálatokkal tudják igazolni. A leggyakoribb fejfájás típusoknak, mint a migrénnek vagy a tenziós fejfájásnak nincsen ilyen tesztje. Ilyenkor az orvos a beteg válaszaira kénytelen hagyatkozni. Éppen ezért a diagnózis felállítása időigényes és nem egyszerű.

Primer és szekunder fejfájások

Hippokratész ismerte fel, hogy a fejfájások primer és szekunder állapotokra oszthatóak. A primer fejfájásoknak, ilyen például a migrén, nincs fizikai oka. A szekunder fejfájás ezzel ellentétben körülmény vagy betegség miatt alakul ki, ilyen a másnaposság vagy az agyhártyagyulladás. Ez az egyszerűnek tűnő felosztás alapvetően meghatározza a kezelés módját, hiszen a szekunder fejfájás csak akkor szűnhet meg véglegesen, ha megszüntetjük az alapvető okot.

Ma a fejfájásnak 13 fő csoportját ismerjük, közöttük van 4-féle primer és 9-féle szekunder fejfájás. Az elsődleges fejfájások közé tartozik: a migrén, a tenziós fejfájás, a cluster, valamint a vegyes fejfájások csoportja.

A migrén

A migrén az orvosok által leggyakrabban látott neurológiai kórkép. Ez a típusú fejfájás rohamokban jelentkezik, sokszor féloldali fájdalommal jár. Az amerikai nők 17%-a a férfiak 6% szenved ettől. Sok esetben a fejfájást figyelmeztető előjelek vezetik be, ezt auranak nevezik. Az aura valamely érzékszervhez kapcsolható, sokan arról számolnak be, hogy fényvillanások, sötét foltok jelennek meg a szemük előtt, vagy akár a karjuk is zsibbad. A migrént sokszor egyéb tünetek is kísérik, ilyen a hányinger, esetleg hányás, fény és hangérzékenység. Tipikus migrénes roham során súlyostól az elviselhetetlennek tűnő fájdalmat érez a beteg, amely gyakran csak a fej egyik oldalára korlátozódik. Mivel a fájdalom mozgásra fokozódik, így a napi munka végzése gátolt. Kezeletlen esetben a fájdalom 4-72 órán keresztül tart, a rohamok gyakorisága pedig betegről-betegre változik. Van, akinek havonta többször jelentkezik, és olyanok is vannak, akiknek csak évente egyszer vannak panaszai. Közönséges migrén esetében a rohamot nem vezeti be aura, a klasszikus migrént azonban aura vezeti be, kb. 15-30 perccel a fájdalom előtt. Az aurától függetlenül a migrénes roham előtti napokban bizonyos jelenségek utalhatnak a közelgő migrénre. Ilyen a feldobottság, a sok energia, vagy éppen ennek az ellentéte: rossz kedv, aluszékonyság. Gyakori előrejelző még a kínzó szomjúság vagy a cukros ételek utáni sóvárgó vágy. Csak akkor mondható biztosra, hogy a beteg migrénben szenved, ha neurológus állította fel a diagnózist. Minden esetben alapos vizsgálatra van szükség, mert a tünetek hátterében gyakran az agyi erek rendellenessége áll (ez az úgynevezett aneurizma).

De ki hajlamos a migrénre?

A migrénes beteg családjában sok esetben más is szenvedett már ebben. Magas a migrén kialakulásának a kockázata fiatal nők esetében, hiszen hölgyeknél háromszor gyakrabban alakul ki migrén, mint férfiaknál. Gyermekkorban még ugyanolyan arányban alakulnak ki rohamok a két nem között, de ez az arány a lányok irányába tolódik el a serdülőkor után.

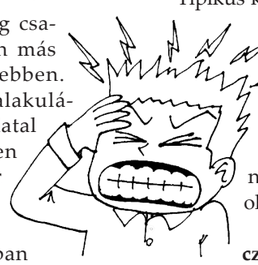

Tenziós fejfájás

Az összes fejfájás 78%-áért a tenziós fejfájás a felelős, amellyel valószínűleg már mindenki találkozott élete során. Ilyen esetben a fejfájások nagyon eltérőek lehetnek súlyosság és időtartam szempontjából. Kísérő tünet nincsen, és jól reagál a recept nélkül kapható fájdalomcsillapítókra. Fiatal felnőttkorban kezdődnek, ám az emberek harmincas éveinek végén fordulnak elő leggyakrabban. Jellemzően nem túl erős a fájdalom, ami szoros övként veszi körül a fejet. Nem csak a fej egyik oldalára vagy egy részére szorítkozik, hanem ráterjedhet a válltájékra is. A fájdalom 30 perctől akár egy hétig is tarthat. A normális napi tevékenységet nem befolyásolja. A tenziós fejfájás nappal lép fel, és a migrénnel ellentétben, jót tesz neki a séta és a friss levegő. Ennek a típusú fejfájásnak az oka egyelőre ismeretlen. Mentális és fizikai problémák is kiválthatják, mint például a nyakizmok feszülése vagy a rövid ideig tartó megfeszített munka. Sok kutató feltételezi, hogy a központi idegrendszerben a szervezet saját, fájdalom elleni védekező mechanizmusának rendellenessége a valódi ok.

Cluster fejfájások

Ez a primer fejfájások harmadik csoportja. Ez egy féloldali, igen erős fejfájás, amelyet a vegetatív idegrendszer azonos oldali működészavarával magyarázható tünetek kísérhetnek. Ez a típusú fejfájás szerencsére nagyon ritka, a lakosság mintegy 0,1%-át érinti, főleg a sokat dohányzó férfiakat. A cluster fejfájás 6-8 hétig tartó naponkénti több fejfájással járó epizódokban jelentkezik. A fájdalom 1, esetleg 2 órán át tart és olyan erős, hogy a betegek egy része falba veri a fejét tehetetlenségében. Tipikus kísérője a fájdalommal azonos oldali könnyezés, orrdugulás, vagy orrfolyás.

Akiknek a fejfájás komoly problémát okoz, azoknak mindenképpen megéri orvoshoz fordulni, hiszen komoly probléma is okozhatja a tüneteket.

Czauner Borika
czauner.borbala@nyuz.elte.hu

Ismerős Ismeretlen

Homeoturkász

Ha érdekelnek az alternatív medicina lehetőségei, nyitott vagy érdekes és hasznos ismereteket magadba integrálni, kíváncsi vagy hogy a Mit mire? és a Mire mit? kérdésekre hogyan adhatunk választ a homeopátia segítségével, akkor csak nyisd ki az újságot, keresd a cikkemet, és már magadba is szívhatod ezt a tudást ismeretről-ismeretre. Írásaimat azért olvashatod, mert lehetőség adódott, hogy nektek is bemutassam életem egy töredékét, amit próbálok egy kicsit természettudományos irányból megközelíteni, ha már itt tanulok és ide terelt a sors... Akkor csapjunk is bele!

Ádámot és Évát kihagynám, de annyira nem megyek messze tőlük, mert szeretném az egészet a víznél kezdeni. Egyszer megfogalmazták, hogy a jég, a víz információt tárol és hordoz, sőt át is adja azt, mintegy információbázisként viselkedik. Ezen kívül fontos, mint oldószer is. Vízzel oldhatunk, tehetünk hígabbá különböző anyagokat. Rázásával hullámokat kelthetünk benne, általa, mellyel tulajdonképpen rezgést hozunk létre. A rezgések továbbadódnak, hatnak a közvetlen környezetre és azontúl átadódnak egy másik élő szervezetre. Emellett információt tárol, de nemcsak kémiai anyagok szintjén, hanem nemanyagi szinten is. Minden információt – bármilyen jellegű is – meghatározott frekvencián tárol, „emlékszik". Ma már rengetegen állítják, hogy az emberi testben szennyeződések halmozódhatnak fel, sőt, az energia sokszor gátolt, elakadások, torlaszok állhatnak folyásának az útjába.

Hippokratész, „az orvostudomány atyja" azt mondta, hogy kétféleképpen lehet gyógyítani: vagy a baj ellenszerével, vagy a betegséghez hasonló szerrel. Elég jól látta a helyzetet azt hiszem, erre előbb – utóbb sokan rájöttek még, manapság is… Sok ember fogalmazott meg fontos gondolatokat, de a homeopátia létrehozásához a kulcsot egy másik agytröszt, **Samuel Hahnemann** adta. Orvos és vegyész volt, illetve orvosi és kémiai cikkek fordításából, és könyvek írásából élt. Főleg orvosként tevékenykedett, de foglalkoztatta a hagyományos gyógyászat mellett megbúvó gyógymódok lehetőségének hatalmas kiaknázatlan tárháza is. Folyamatosan praktizált és publikált is, főleg az ő korában élt orvostársainak, az akkori kíméletlen orvosi gyakorlatok alkalmazása ellen. Például az érvágás, erős hashajtás, drasztikus gyógyszeradagok alkalmazása voltak elterjedt módszerek, valamint nem használtak kórlapokat sem.

Természetesen rengeteg ellenséget is begyűjtött magának ezekkel az irományokkal. Ekkortájt hagyott fel a hagyományos orvoslással és minden erejét fordításra, illetve cikkírásra fókuszálta. Sokszor érvelt a táplálkozás, a friss levegő, a rendszeres testmozgás és tágasabb lakótér jótékony hatásai mellett is. Aztán 1810-ben megírta és kiadta a homeopátia „bibliáját", amit ma „*Organon – A gyógyítás művészete*" címmel ismerünk. Ekkora már sokak figyelmét felkeltette, mivel is foglalatoskodik orvosi praxisában, s hogy mit szeretne átadni az utókornak, és egyre inkább kezdték elismerni munkásságát. Jól mutatta ezt a többi orvos higanyadagokkal próbálták kezelni, de higanymérgezésben meghaltak a betegek. Hahnemann kísérletezni kezdett a higanyadagok minimálisra csökkentésével, aztán higanyvegyületekkel is, a *Mercurius solubilis* például az ő alkotása. A lehető legminimálisabb adaggal gyógyított és sokszor nyújtott segítséget neki vegyész végzettsége is. Hahnemann munkáját sokan elismerték, persze voltak állandó ellenségei is, de sok-sok éves tapasztalatait átadta tanítványainak, akik szétvitték a világban, és a mai napig azokra az alapokra helyezik a homeopátiát, amit anno Samuel megalkotott.

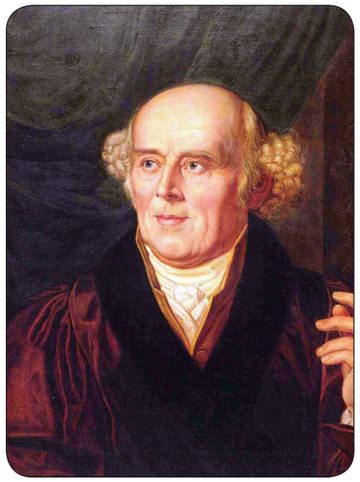

tehetetlensége az akkoriban fejét felütő tífuszjárvánnyal szemben, mivel ezzel a halálos kórral neki sikerült egyedül elbánnia, a saját kezűleg gyártott szerei segítségével. Az általa kezelt 184 tífuszos beteg közül csupán egyetlen halt meg, s ő is már nagyon idős volt… Egyre többen keresték fel. Ez történt a kolerajárvány idején is, amikor megint csak neki sikerült gyógyítani. A szifiliszt (vérbaj, régen lues), ami manapság ismét egyre gyakoribb, anno nagy

Ezekből jól ráláthatunk, hogy a homeopátia hasonlót a hasonlóval gyógyít. Például ha egy ólommérgezésben szenvedő ember tüneteit enyhíteni akarjuk, akkor olyan vizet adunk neki, amiben jelentéktelen mennyiségben ólom van, azonban a hígításnak és dinamizációnak (lásd: lentebb) köszönhetően ez csekély mennyiség. Sokszoros hígítással pedig az eredeti anyag már nem is kimutatható. Minél hígabb oldatot használunk, bizonyos esetekben annál nagyobb hatásfokkal fog bírni. Nem az eredeti anyag fog hatni és gyógyítani, hanem a dinamizált információ, amit a víz hordoz és közvetít, azáltal, hogy a víz szerkezetében átalakulás megy végbe a folyadékkristályok szintjén, ami ösztönzi és serkenti a szervezet öngyógyító mechanizmusát. Kimutatták, hogy amikor a sok, egymást követő hígítás, és a homeopátiában használt ütve rázás után már elvileg nincs molekula az oldatban, az eredeti anyag elektromágneses tulajdonságai valahogy tárolódnak, és erős biológiai hatást képesek kifejteni.

Ezek után kukkantsuk meg, hogy milyen alappillérei vannak a homeopátiának, amik azt veszik figyelembe, hogyan is tudunk a legrövidebb, legkíméletesebb és legbiztosabb úton

segíteni, hogy egy fennálló tünet, vagy tünetcsoport lemásolásával újra egyensúlyba hozni a szervezetetet. A homeopátiához három dolgot kell alkalmazni:

Hasonlósági szabály

A homeopátia elnevezése; a görög eredetű „*homoios*"= hasonló és „*pathos*"= szenvedés szavak jelentéséből áll össze. Ez is mutatja, hogy ebben a gyógymódban egy fontos alappillér a hasonlóság. Eszerint a képesség a gyógyításra olyan tüneteken fog alapulni, amelyek hasonlóak lesznek a betegséghez, de erő tekintetében fölülmúlják a betegség tüneteit, így minden betegséget csakis olyan „gyógyszer" fog megsemmisíteni és megszüntetni, amely a leghasonlóbb lesz hozzá és a lehető leginkább elő tudja idézni az adott betegség tüneteinek összességét. Jó példa erre az, amikor vöröshagymát vágunk. Egy idő után elkezd csípni és könnyezni a szemünk, folyni az orrunk, ami még akár a szánk fölötti részt, vagy az orrunk környékét is irritálhatja. S minek vannak ezekhez nagyon hasonló tünetei? Egy vírusos nátha kezdeti szakaszának. A párhuzam alapján erre a betegségre vöröshagymából készült szert, *Allium cepa*-t adhatunk.

Ez a „Similia similibus currentur" elv vagyis a „*hasonló a hasonlóval gyógyítható*" elve, mely az első alaptétel a homeopátia elvei közül.

Gyógyszervizsgálat, Proving

Az első gyógyszervizsgálatot Hahnemann önmagán végezte - szeretett magán kísérletezni, úgy érezte tisztességesnek, ha kipróbálja a kezdeti mérgeket, amikből később homeopátiás szereket készített a kínafa kérgének hozzáadásával, 1790-ben. (A kínafa kéreg keserű ízét adó kininnek van pozitív hatása a malária gyógyításában, s ebből készítenek homeopátiás szert.) Kis adagokban vett be kinint (érdemes hozzátenni, hogy nem volt maláriás), majd megfigyeléseket végzett. Azt vette észre, hogy a maláriához hasonló tüneteket produkált: alacsony testhőmérséklet, álmosság, szívdobogás, lüktetés, pirulás, szomjúság jelentkezett, ami 2-3 órán át tartott, majd elmúlt. Majd újra bevette, és újra előjöttek a tünetek. Tehát a gyógyszer nagy koncentrációjú alkalmazásával az eredetihez hasonló „műbetegséget" hozott létre. A kínafakéreg-gyógyszerkísérletet sok kísérlet követte még. Aztán elkezdte bizonyos anyagok hatásait egészséges embereken vizsgálni és az azokra adott tüneteket pontosan összeírni. Ez ma is hasonlóan zajlik a gyógyszervizsgálatok során; miután egy hatóanyagot laboratóriumban kifejlesztenek és állatokon tesztelnek, gyógyszervizsgálók – önkéntes egészséges személyek–, számukra ismeretlen szert kapnak meghatározott ideig, míg a „betegek" másik csoportjának hatóanyag nélküli szert, placebót adnak, majd megfigyelik a gyógyszerek hatására bekövetkező testi-lelki állapotváltozásokat, érzeteket, majd ezeket a összesítik. Ennek alapján lesz egy „kép", ami az adott szerre lesz jellemző, és ezeket a gyógyszerképeket egy tankönyvben, az ún. *Materia Medica*-ban összegzik.

Potenciálás

Egy speciális, hígítás-rázásból álló elkészítési formája a homeopátiás szereknek. Az eredeti kiindulási mérgeket hígítani kell. Hahnemann anno látványos eredményeket ért el számos beteg kezelése során, azonban néhányuknál nemhogy gyógyulást, hanem súlyosbodást tapasztalt. Így hígítani kezdte a kiindulási szert vízben vagy alkoholban oldva. Kellőképpen hígítva kivédte a mellékhatásokat, azonban azt figyelte meg, hogy csökkent a szer gyógyító ereje. Ekkor kísérletezte ki azt a speciális rázást, amit dinamizálásnak nevezünk, mely során felszabadítja az anyag energiáját. Azaz az eredeti anyagot hígítani kell és minden hígítási fázisban össze kell rázni. Számtalan mendemonda került napvilágra, hogyan is jött rá, hogy a szereket rázni kell - voltak olyanok, akik azt találták elmesélni, hogy a járványok idején Hahnemann arra lett figyelmes, hogy a sok egyforma tünettel rendelkező beteg közül, akiknek ugyanazokat a szereket vitte, a messzebb lakó betegek jobban gyógyultak. Ezt a szekérrázkódásával vélte magyarázni – A népmeséket félretéve; többféle hígítási sorozatot kísérletezett ki:

A D (decimális) tízszeres, a C (centimális) százszoros, az LM ötvenezerszeres potenciasorokat. Minden hígítás után ütverázásra van szükség a C és D potenciasoroknál tízszer, az LM potenciálnál százszor – erre a számra Hahnemann a kísérletei során jutott, tapasztalatai szerint ez vált be.

Ennek megfelelően a különböző homeopátiás fiolákon – (pl. Boiron, Spagyra, Remedia…) három adat van feltüntetve:

- a neve: ez mindig a kiindulási anyag vagy növény kémiai vagy rendszertani megnevezése,
- egy betű: C, D, LM, Q, mely a hígítások mértékét, (vagy CH, ahol a H a Hahnemann szerinti minőséget képviseli) és
- egy arab szám, mely a hígítási lépések számát jelzi. Pl. ha maradunk a vöröshagymánál, akkor az így is kinézhet: *Allium cepa* CH 15.

Végezetül mára, egy Nobel-díjas lángelme okos szavai, aki jól összefoglalja a homeobogyók hatásának lényegét: **Prof. Dr. Luc Montagier** (2008 - Megosztott Orvosi Nobel-Díj az AIDS-et okozó HIV vírus felfedezéséért) szerint: „*Nem állíthatom, hogy a homeopátia mindenre alkalmas. Csak azt jelenthetem ki, hogy a magas hígítású oldatok (ilyeneket használnak a homeopátiás gyógyszerek készítéséhez) hatékonyak. A víz szerkezete képes átalakulni, és így megőrizni az eredeti molekulák szerkezetét, magas hígításban is.*"

Richter Ancsa

A cikkben olvasható állítások természettudományos igazolást még nem nyertek, alapvetően a Szerző nézőpontját tükrözik. A megfelelő, pártatlan véleményalkotás érdekében azonban minden szempont alapos ismerete szükséges, és amíg valamiről megdönthetetlen bizonyíték nem érkezik és széles körben alkalmazzák, addig a Szerkesztőség véleménye szerint érdemes a témát minden oldalról körüljárni.

Habos Gofri

Édesszájúaknak kötelező!

Jártatok már úgy, hogy például egy esős őszi napon hirtelen belétek hasított a felismerés, hogy „de régen ettem egy jó gofrit”, de a boltban kapható becsomagolt szivacsos képződmények, vagy a néhány körúti bódéban árult nagyüzemi lekváros, méregdrága szörnyűségek gondolatára elment a kedvetek a gofrizástól?

Meg kell, hogy mondjam, a gofri az az édesség, amiből két héttel ezelőttig igazán finomat még csak a nagymamám konyhájában ettem, vasárnap délután az ebédlőasztalon beüzemelt gofrisütő mellett ülve. Ennek az oka (a nagyi-gofrija-az-igazi típusú megdönthetetlen érvek mellett) valószínűleg az, hogy a gofri bizony csak frissen finom (nem véletlenül szerepel a strandbüfék kínálatában, mint nagy mennyiségben előkészíthető, gyorsan süthető és még gyorsabban felfalható édesség). A hosszú álláson kívül még egy dolog tudja végérvényesen tönkretenni a gofrit; a rossz minőségű, spórolós feltétek, lásd. nagyüzemi műlekvár és társai. Ilyen magas elvárásokkal, és a számos rossz tapasztalat táplálta előítéleteimmel kicsit szkeptikus voltam, amikor egy lyukasórában Kornélia barátnőm izgatottan bejelentette, hogy most gofrizni megyünk, és hogy ott olyan málnahab van, hogy ne merjek nem málnahabot választani!

Az ominózus „gofriparadicsom” a Ferenciek terén található, de jól oda kell figyelni, mert egyetlen kis ablakot kell kiszúrni a sok színes, villogó, figyelemelterelő kirakat között. És igen, ez a Habos Gorfi egyetlen negatívuma: sajnos nem lehet leülni, sőt még tető sincs az ember feje fölött, csak a szabad ég alatt állhatunk meg két apró asztalnál, amivel jó időben nincs is gond, de éppen a mostanihoz hasonló őszi esőzések idején ez nem túl kellemes körülmény…

De térjünk a lényegre: a hozzám hasonlóan döntésképtelen illetőknek nem árt számolni azzal, hogy nem két perc alatt fogják kiválasztani, mit is kérnek. Pedig lényegében gofri, gofri és gofri kapható, csakhogy közel húszféle feltéttel, és három különböző habbal. A feltétek felsorolására még csak kísérletet sem merek tenni, de lényegében puddingok, gyümölcsdarabok, rengeteg féle krém (túró, dió, kókusz, gesztenye...) és persze az elmaradhatatlan nutella szerepel a kínálatban, habokból pedig sima tejszínhabot, csokihabot vagy málnahabot választhatunk. (De ez csak elméleti lehetőség, koncentráljatok a málnahabra, és ne hagyjátok magatokat eltéríteni!) Nincsenek tehát előre összeállított kreációk, mindenki maga alkothatja meg kedvenc kombinációját, a lehetőségek tárháza szinte végtelen (na jó, matematikai értelemben véges, de mire végigkóstolod, úgysem emlékszel, melyik volt a legjobb, és kezdheted elölről). És ha mindez nem hangzana elég csábítóan, elárulom, hogy már a gofri maga is megér egy kirándulást, a hab valóban már csak a hab a tortán. A titkos családi recept alapján készült tészta könnyűre és ropogósra sül, és természetesen mindig frissen készül, emiatt pár percet várni kell, de megéri! Ráadásul az árak is teljesen barátiak, persze a végösszeg függ attól, hogy mi mindent pakoltatunk a gofrinkra, de még a fullextrás, habos-krémes finomságok sem kerülnek többe 400-500 forintnál.

A Habos Gofri azok közé a helyek közé tartozik, amelyeket bátran ajánlok mindenkinek, édesszájúaknak különösen. Gofrizásra fel, tegyetek egy próbát!

T.A.T.
toth.teodora@nyuz.elte.hu

Dragomán György: Máglya

Aki az elmúlt egy évben utazott metróval, vagy más tömegközlekedési eszközzel, esetleg sétált a városban párszáz métert, minden bizonnyal több plakátot is látott, amelyen viharvert drótkerítés mögött egy róka vörös sziluettje rajzolódik ki. Azt hiszem, ez az a tipikus hirdetés, amit évek múlva is felismernénk, akkor is, ha esetleg már rég nem emlékszünk rá, mit is reklámozott. Ekkora hírverés után kicsit félve vettem a kezembe a *Máglyát* (ennek a könyvborítóján szerepel ugyanis a fent említett róka), aggódtam, hogy mint olyan sok agyonreklámozott sikerkönyvnek, ennek is nagyobb a füstje, mint a lángja – elnézést, kihagyhatatlan szóvicc – de nagyon kellemesen csalódtam.

A *Máglya* már az első néhány oldal után megfogott. A cselekmény viszonylag lassan bontakozik ki, és a szereplők személyiségéről, múltjáról, viselt dolgairól is csak lassan gyűlnek az információmorzsáink, igazán csak az utolsó oldalakat olvasva értünk meg mindent, amit meg lehet érteni, de talán éppen ez a fokozatosság az oka, hogy szinte nincs is szükség tényleges jellemzésre, vagy hosszasan burjánzó narrációra. Minden, amit tudnunk kell természetesen kerül felszínre a szereplők cselekedetein, elbeszélésein, párbeszédein keresztül.

A történet főszereplője és egyben elbeszélője egy iskolás lány, aki szülei halála után addig ismeretlen nagyanyjához kerül. A magányos, boszorkányos nagymama és a családja múltjával és a kamaszkor buktatóival küzdő unoka egymásra találásáról, egy történelmével szembenézni kényszerülő társadalomról, egyéni és kollektív bűnösségről és ártatlanságról, megtorlásról és megbocsátásról, emlékezésről és felejtésről mesél a *Máglya*. És talán ez a kötet egyik legnagyobb erénye: hogy a családtörténet, a történelmi szituáció hatásmechanizmusa, az emberi értékek és gyarlóság érzékeny és pontos bemutatása mellett képes mesélni. Bele tudja szőni mindebbe a mesét, vagy éppen mindezt a mesébe, ki ki döntse el maga. Mindenesetre a varázslat, a népmesék toposzai, a múltidézés és a kimondott szó mágiája végigkíséri az egész történetet.

Szerettem volna egy találó idézettel zárni a kritikámat, de nagyon nehéz volt választani. Egyrészt mert a könyvet találomra felcsapva is szinte minden oldalon találtam idézhető, önállóan is helytálló mondatokat, másrészt viszont nem éreztem, hogy bármelyik is a történet lényegét vagy egészét ragadná meg. Végül az alábbi mellett döntöttem:

„...muszáj mindenre emlékezni, mert csak az van, amire emlékszünk, amit elfelejtünk, az nincs többet, eltűnik a múltból, eltűnik a világból.”

T.A.T.
toth.teodora@nyuz.elte.hu

Hova menjünk október 23-án?

Programajánló a hosszú hétvégére

Október 23. az 1956-os forradalom és szabadságharc emléknapja. 59 éve ezen a napon robbant ki a diákok békés tüntetésével kezdődő esemény, amely végül fegyveres összecsapásba torkollott és november 11-én fejeződött be a kommunista csapatok győzelmével.

Az országban uralkodó sztálinista terror ellen fellépő magyarok a kezdeti sikerek ellenére teljes mértékben elbuktak, és a mintegy 20 nap alatt lezajló szabadságharcot évekig tartó megtorlás követte. A megemlékezés jegyében számos program várja az érdeklődőket 2015-ben is.

Már október 21-én kezdetét veszi az állami rendezvények sorozata: 10 órakor a műegyetemi ’56-os emlékműnél, majd másnap, október 22-én 15 órakor a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem aulájában tartanak megemlékezést. Ezt fáklyás felvonulás követi a Bem szoborhoz. A pénteki ünnepnapon 10 órakor kezdetét veszi a hagyományos zászlófelvonás és ünnepi műsor a Kossuth Lajos téren.

Érdemes tudni, hogy október 23-án 10 és 16 óra között ingyenesen látogatható a Parlament, valamint 10 és 18 óra között a Terror Háza Múzeum, és díjmentes ’56-os séta is tehető a Magyar Rádió épületében. A rendezvénysorozatba a Hadtörténeti Múzeum is bekapcsolódik, 10 és 16 óra között családi nappal várja az érdeklődőket.

A fővárosban ezenkívül a tömegközlekedés is tartogat meglepetéseket: pénteken az MVIII nosztalgiahév az Örs vezér téren várja az utazni vágyókat, valamint a 4-es, a 6-os és a 2-es villamos vonalán korhű járatokra szállhatunk fel. A Nagykörúton egyes megállókban mini emlékművek is felkerülnek állítva az ünnep alkalmából, s a járműveken idézeteket, bejátszásokat hallhatunk út közben.

Színház

A színház szerelmeseinek sem kell csalódniuk. Ezen a hétvégén lesz az ősbemutatója a **Kosztolányi Dezső** *Édes Anna* című könyvéből készült musicalnek a Millenáris Teátrum színpadán. Egyes vélemények szerint a 2015-ös színházi élet meglepetése lesz ez a darab, amelyben – sokak meglepetésére – **Aleska Diamond**, azaz Sáfrány Emese is feltűnik majd.

Szintén most debütál a *Helló, Dolly!* című előadás a Turay Ede Színházban. A musicalt **Verebes István** Jászai Mari-díjas színész rendezte, a főszerepben pedig **Détár Enikő** lesz majd látható, és felcsendül többek között a musicalirodalom egyik leghíresebb dala, a *Helló, Dolly!* is.

Show

Magyarországra látogat a világhírű ír sztepptáncos, **Michael Flatley**. A hazai turné keretein belül fellép a fővároson kívül Veszprémben, Debrecenben és Győrben is. Budapesten október 22-én és 23-án lesz látható a zenés-táncos show a Papp László Budapest Sportarénában. Címe *Lord of the Dance: Dangerous Games*, amely Londonban debütált 2014-ben, és azóta rengetegen várják, hogy élőben is megtekinthessék a 40 táncost felvonultató gigaprodukciót. Jegyek még mindig kaphatók!

Sport, fitness

Október 24-25-én kerül megrendezésre a *Vitalade – Fitbalance IFEX – Nemzetközi Fitness Expó és Fesztivál*. A hagyományosan évente kétszer megszervezett rendezvény idén ősszel nagyobb helyszínen – a Papp László Sportaréna helyett a Hungexpón – és egy helyett kétnapos programsorozattal várja az érdeklődőket. Szeretettel várnak mindenkit, aki érdekelt a sport, a fitnesz, az egészséges életmód világában, vagy csupán aktívan szeretné tölteni a hosszú hétvégét. A felállított pavilonokban lehetőség nyílik különböző edzésfajták kipróbálására, illetve sportruházat, ételek, italok, táplálékkiegészítők vásárlására is.

Papp Luca
papp.luca@nyuz.elte.hu

Ramses és az orrvérzés

Drága kiskutyánk már öreg, idén betöltötte a tizenharmadik életévét. A minap édesapámmal elmentek kirándulni az erdőbe, ami jó sokáig tartott, fáradtan értek haza. A délutáni pihenést azonban valami megzavarta: a kutyánk elkezdett köhögni és fuldokolni. Először nem ijedtünk meg, gondoltuk, biztos félrenyelt valamit. Pár perc múlva viszont vértócsát vettünk észre a párnán, amin a mi Ramink a fejét nyugtatta. A vér az orrából folyt. Ekkor uralkodott el a családon a pánik. A nagy ijedelem szerencsére nem tartott sokáig, mivel hamar abbamaradt a vérzés, és Ramses újra a régi volt. Immár teljes nyugalomban tudtunk átmenni a nagymamámhoz, elfogyasztani a szokásos vasárnapi estebédet. Ilyenkor szokás, hogy miután mindenki teleette magát, megnézünk egy jó filmet. Azonban Raminak megint elkezdett vérezni az orra, és sajnos nem is állt el. Rohantunk vele az ügyeletre, ahol beadtak neki egy vérzéscsillapító injekciót, valamint az orrába is csepegtettek, és a doktor úr elmondta, hogy három oka lehet a vérzésnek: beverte, vagy valami belement az orrába, vagy daganat. Anyukám csendesen szipogott a sarokban, mivel ő biztosra vette, hogy daganat. Bevallom, én is egyből a legrosszabbra gondoltam. Meg is beszéltük, hogy másnap reggel saját orvosához visszük, ahol majd alaposan kivizsgálják az ebet. Rákövetkező reggel, ahogy megbeszéltük, el is vittük az orvoshoz, aki belenézett a kutya orrába, és egy fél centi hosszú sebet talált benne. Mindannyian megkönnyebbültünk, de arra nem tudtunk rájönni, hogy hol szerezte ezt a sérülést. Pár napra rá egy délután anyukámmal néztük, ahogy a kertben játszik a kutya, amikor hirtelen egy dombocskára felfutott, ahol megcsúszott a vizes füvön, és egyenesen beleszánkázott, egy már viseltes szúrós bokorba. Nagy nehezen kikászálódott szegény kutya, az orrából pedig egy ág állt ki. Én azért azt terjesztem, hogy egy macska sebesítette meg.

Czauner Borika
czauner.borbala@nyuz.elte.hu

Szeretnéd nyomtatásban látni saját írásodat? Küldd el a *foszerkeszto@ttkhok.elte.hu*-ra *„Négyeshatos”* tárgyú levélhez csatolva, 1700-2000 karakter terjedelemben, és a következő számok egyikébe bekerülhet!

Sherlock papíron

Fussunk neki még egyszer

Az előző félévfolyam során kétszer is került az újságba *Sherlock – The Game of Logic* játék, és hiába próbáltam a lehető legrészletesebben leírni a szabályokat, többen panaszkodtatok nekem, hogy nem értitek, hogyan kellene megoldani a feladványt.

Ezúttal egy teljesen szöveges verzióval készültem, és bár szerintem így bonyolultabb, megérteni talán segít a játék lényegét.

Alapvetően egy sudokuhoz hasonló játékról van szó: meg kell határoznunk a különböző képecskék (szöveges verzióban tulajdonságok) végleges elhelyezkedését egy táblázatban.

Jelen feladatban szerkesztőségünk hat tagja, Bori, Dávid, Évi, Kata, Lívia és Luca költözik egy utcába, nektek pedig azt kell meghatározni, milyen sorrendben, milyen színű házba költöztek, valamint hogy mi a kedvenc italuk és gyümölcsük, hogyan járnak dolgozni és milyen háziállatot tartanak. Sok sikert!

A feladat megoldásában a keretes „nyomok” segítenek:

- A **lila** ház lakója **tejes teát** iszik.
- A **hörcsög** gazdájának az **eper** a kedvenc gyümölcse.
- Az, aki **autóval** jár dolgozni, **kávét** iszik és a **málnát** szereti.
- A **macska** gazdája **autóval** jár dolgozni.
- A **fehér** ház lakója **feketeáfonyalevet** iszik és **vonattal** utazik.
- A **sárga** ház lakója az **almát** szereti.
- **Lívia kávézik**.

- A **fehér** ház szomszédjában **sárga** áll, míg a másik oldalon **teknősbékát** tartanak.
- A **nyuszi** gazdája mellett **feketeáfonyalevet** isznak.
- **Évi** a **fehér** ház mellett lakik.
- **Bori** szomszédja **macskát** tart.
- **Dávid** hátrébb lakik az utcában, mint az, aki **kerékpárral** jár.
- A **nektarint** kedvelő szerkesztő egyik szomszédja **kávét** iszik, míg a másik **gyalog** megy dolgozni.
- A **lila** ház mellett lakók a **banánt**, illetve a **málnát** szeretik.
- A **macska** gazdája és a **feketeáfonyalevet** fogyasztó személy között lakó szerkesztő **nem siklóernyővel** közlekedik.
- A **feketeáfonyalevet** ivó szerkesztő **Borinál** előrébb lakik az utcában.
- A **csincsilla** gazdája és a **kólázó** személy közötti szerkesztő **nem gyalog** jár.
- **Luca** egyik szomszédja **baracklevet** iszik, a másik pedig **teknőst** tart.
- A **zöld** és a **fehér** ház között lakó **robogóval** jár.
- A **siklóernyővel** közlekedő szerkesztő szomszédja **kávét** iszik.
- **Kata** egyik szomszédja **Dávid**, míg a másik **macskát** tart.
- A **macska** gazdája a **piros** ház mellett lakik.

Az alábbi tulajdonságokról nincs információ: **kék** ház, **narancslé**, **mangó** és **kaméleon**, kizárásos alapon kitalálható, kihez mi kerül! :)

Kezdési tippek

Rajzoljatok egy szép nagy táblázatot. Ilyesmit, csak nagyobbat:

	1	2	3	4	5	6
Név:						
Ház színe:						
Ital:						
Gyümölcs:						
Jármű:						
Háziállat:						

A megoldás során sorban ki tudjuk zárni, hogy melyik cella mit nem tartalmazhat. Például, mivel a fehér házról tudjuk, hogy két szomszédja van, biztosan nem lehet az utca elején vagy végén.

Továbbá tudjuk, hogy ennek a háznak a lakója issza a feketeáfonyalevet és utazik vonattal, így biztosak lehetünk benne, hogy ezek a tulajdonságok sem az 1-es és 6-os számú házak lakóihoz tartoznak.

A fenti logika mentén, kizárásos alapon ki tudjuk tölteni a táblázatot. Talán az az egyszerűbb (az eredeti játék is így szól, csak szöveg helyett képecskékkel), ha egy segédtáblázatba felírjátok minden cellába mind a hat lehetőséget, és egyesével kihúzzátok azokat, amelyek az adott helyen biztosan nem lehetnek.

Ebben a lapszámban elsősorban az alsó rejtvény a feladvány, de ha valaki elküldi a *rejtveny@nyuz.elte.hu*-ra a táblázatot, az külön sorsoláson vehet részt, így szünet után hat beküldő (3+3) nyerhet gumicukrot! Illetve továbbra is várjuk a múlt heti színezőről készült képeket!

Ha valaki kedvet kapott a játékhoz, az 5001 és 5007 számban talál még belőle!

Ákos
saary.akos@nyuz.elte.hu

Sziasztok!

Az e heti játékunk a MasterMind. Elrejtettünk egy 5 betűs szót, melyet nektek ki kell találni. Négy találatot ellőttünk, melyekből kiderül, milyen betűket tartalmaz a mi szavunk, sőt egy kis ügyességgel a betűk sorrendje is meghatározható. Ehhez a segítség a jobb oldali jelzősávban található. Zöld színnel jeleztük darabszámra azokat a találatokat, amelyek benne vannak és jó helyen is. Sárga színnel pedig szintén darabszámra, amelyek ugyan benne vannak, de rossz pozícióban. A jelzőszínek helyzete nem ad jelet a sorrendiségre! Megfejtéseiteket pedig mostantól új címre, a *rejtveny@nyuz.elte.hu*-ra küldhetitek.

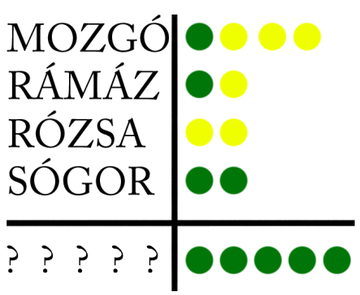

Fetti
fetter.david@nyuz.elte.hu

Nyereményjáték

Beküldési határidő: a megjelenéstől számított egy héten belül (következő hét szerda 12:00). Kérlek, tartsátok ezt tiszteletben! A nyertesek gumicukraikat az ***Északi Hallgatói Irodában (É 0.75) nyitvatartási időben*** vehetik át. Nyertesnek az minősül, aki ebben a dobozban látta a nevét az újságban.

Heti nyerteseink

Farkas Dóra
Zvekán Fanni

Hotel Transylvania

Ami még mindig szörnyen jó

Genndy Tartakovsky nevéhez köthető a *Dexter laboratóriuma*, a *Pindur pandúrok* és *Szamuráj Jack*. Három évvel ezelőtt rendezte meg az első nagyjátékfilmjét, a *Hotel Transylvaniát*, amiben minden megvolt, ami egy modern animációs mesét sikeressé tesz: megszólítja a gyerekeket, miközben a felnőttek is jól szórakoznak. De mi a helyzet a második résszel?

A történet szerint Drakula megbarátkozott egyetlen gyermeke választottjával, sőt a hotelébe már nem csak rémeket lát vendégül. Azonban a szörnyeket még mindig felsőbbrendűnek gondolja, az emberekhez képest. Ez meg is mutatkozik akkor, amikor unokájáról kiderül, hogy „csak” egy embergyerek. A lassan öt éves kisfiúnak sehogy sem akarnak előbújni vámpírfogai, pedig Draki és négy jó barátja (Láthatatlan Ember, Vérfarkas, Frankenstein és Múmia) mindennel megpróbálkozik: tanítják rémisztgetni – nem sok sikerrel –, sőt egy magas toronyból is ledobják, hátha hirtelen denevérré változik. Nemcsak akkor éri csalódás a nagypapát, amikor látja, hogy a kicsi nem alakul vámpírrá, hanem akkor is, mikor rájön: a nagyvilágban már nem félnek a szörnyektől, inkább csak amolyan látványossággá váltak a rémek, akikkel közös képet lehet készíteni a Facebookra.

Tartakovsky kimozdítja a házaspárt a hotelből, így rengeteg új szituációba kerülnek. Ezzel a mesteri, de nem egyedi húzással (gondoljunk csak az *Így neveld a sárkányod* 2-re) megismételheti az első film elemeit, csak fordított felállásban: miközben Draki rohangál kétségbeesetten a kis unokájával, Mavis csöppen bele férje környezetébe, ami mégsem annyira elfogadó, mint ahogy ő képzelte. Ezzel előtérbe is kerültek a másság és a helykeresés témái. Férje szülei ugyan mindennel megpróbálkoznak, hogy a fiatal vámpírfeleség kedvében járjanak, de vérig sértik nemcsak Mavist, de saját fiúkat is.

A film egy dologban emelkedik felül a többi animációs filmen: naprakész. Nem csak azzal próbál aktuális maradni, hogy szelfiző, színes sportnadrágos nőket mutat. A kisfiú folyton szuperhősökről beszél, mindenképpen olyan akar lenni, mint Superman, és ezt a nagyapja tudtára is adja, amivel nagyon meg is bántja Drakit. A végére persze rájön, hogy mennyivel menőbb vámpírnak lenni, mint valami szuperhősnek, amivel nem csak a nagyapjának okoz örömet, hanem a felnőtt nézők azon részének is, akiknek már elegük van a Marvel filmekből.

Sajnos a sok pozitívum ellenére nem tudta túlszárnyalni az első részt a film, de mindenképpen teljessé tette az élményt. Végre végigkísérhettük Mavis jellemfejlődését, akiből az első részben csak a lázadó kamaszt láttuk. A film vége rémisztő, a vetítés alatt két gyerek el is sírta magát, ami a többi mozizó élményét is elrontotta, szóval ijedősek és kisgyerekek inkább menjenek a *Kókusz Kokó, a kis sárkány* című filmre.

Czauner Borika
czauner.borbala@nyuz.elte.hu

HOTEL TRANSYLVANIA 2 (amerikai animációs film, 89 perc 2015)
Rendező: Genndy Tartakovsky
Forgatókönyvíró: Adam Sandler, Robert Smigel
Szereplők: Adam Sandler (Dracula), Selena Gomez (Mavis), Andy Samberg (Jonathan)
Pontszám: 7/10

Danger 5

Képzelj el egy kémsorozatot, ami a '60-as évek alacsony költségvetésű filmjeinek stílusában játszódik. Most képzelj el egy másikat, amiben triceratopszok mászkálnak gépfegyverekkel az antarktiszi dzsungelben. Majd egy olyat, ahol Hitler születésnapjára elkészítik a „világ 8. csodáját”, vagyis egy szobrot, ami náci tisztelgésre lendíti a kezét, és a világ olyan monumentális építményeiből áll össze, mint az Eiffel-torony és a Szabadság-szobor.

Akkor most ezeket add össze, szorozd meg tízzel, vedd az ötödik hatványát, és akkor talán alulról megközelíted azt az élményt, ami eléd fog tárulni, ha megnézed a *Danger 5* epizódjait. A *Danger 5* egy szuper kémcsapat, akiknek minden részben az a küldetésük, hogy megöljék Hitlert. Persze a végén mindig sikerül valahogy megmenekülnie. Az ablakon keresztül. A csapat tagjai tipikus sztereotíp figurák, például Ilsa, aki a flegma, kemény, piás orosz lányt testesíti meg, akit nem kell félteni este 8 után, ha egyedül sétál haza, inkább azt, aki megtámadja. Személyes kedvencem a francia származású Pierre, aki tökéletes koktélokat kever, és ha valaki a karjai közt hal meg, egy alkoholos ital receptjét leheli neki utolsó levegővételével. Annyira indokolatlan, beteg, irreális és vicces, hogy minden rész után úgy érzem, hogy meg kell néznem a következőt! Kiknek ajánlom? Azoknak, akiknek épp elgurult a gyógyszerük, és nincs kedvük felvenni. Vagy aki már úgy érzi, a *South Park* csak csillámponi mese, kéne egy kis újdonság. Akiknek semmiképp sem ajánlom: azoknak, akik mindig le szokták vonni az epizódok után a tanulságot, szeretik a rendet, a rendszerezett, logikus eszmefuttatást. Mert ez nem olyan. Ne kérdezd a miérteket. Csak nézd, és nevess!

Resch Bori
resch.borbala@nyuz.elte.hu

FOTÓK: VÖRÖS TAMÁS (ELTE ONLINE)

VI.
GÓLYAHAJÓ